

30478 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2, చెన్నపట్టణము 1915 సం॥ మే నెల 20 వ తేది గురువారము
నంపుటము. ౨. రాక్షస నామ సంవత్సర నిజవైశాఖ మాస శుద్ధ షష్ఠి. No. 43
నంచిక ౪౩

గమనింపుడు

వాణ్యమైన మద్రాస్ ట్రిబ్యునల్ 1-కి రు 1-0-0
చలువచేసిన డిట్టమైన వలబనియను 1-కి రు 0-8-0
మేజోస్టు జరిగి అజాబు మొదలు రు 1-4-0 వరకు
రకంవారి కలపు. వాణ్యమైన, 4 ప్రాప్తులు 8 అక్షులకు శం
కరాధరణం మేజోక్రమ హోమ్మాయిం ఒక సంవత్సరం
గారంటీ రు 17-0-0. డె సికల్ ఏటెర్లు ట్యూబులు మావద్ద
అతి సరసము.
క్రాత్రిసికల్ ఏటెర్ల వై నా 1-కి క్రయం రు 66-0-0
" " చాకరకంట్లతో 1-కి " రు 55-0-0
గ.రువులేక నే హోమ్మాయిం హాయిం నేర్పు పుస్తకం 8-0-0
మద్రాస్ ట్రిబ్యునల్ సప్లయింగ్ ఏజంశీ.
15 వ్రాడ్స్ మద్రాసు.

గృహనిర్మాణములో అవసరమైన
వ్రాయము ను తగ్గింపుడు.

తేకుమానులు.

గృహము నిర్మించుటలో ముఖ్యమైన ఖర్చుకలవయే.
అట్టి కలవలకు యంగు కొంచెము బాగుకాకగా నుండిన
చాలలాభము కలదు. తేయేల, మావద్ద గృహమునకు కావల
సిన రంగును తేకుకలవ చిన్న కిటికీలనుంచి దూలములు వరకు
పనికీడచ్చు అన్ని రకములు; కమ్ములు, వాసములు, బల్లలు,
దూలములు, పెద్దమానులు, చతురగా కొరకును.

ఆర్. య్. ఆర్. బటన్సు.

స్టీలుమార్కు పుటలు. రీఫరుబ్లీషు మొదలుగాగల
వన్ని మరియితర మార్కుకల పయన్న మద్రాసు ధరకంటె
తక్కువ. బెజవాడ, తెనాలి, బందరు గుంటూరు, బాపట్ల
తాలూకాలు నిజాము రాజ్యములో కొన్ని తాలూకాల్లో
మద్రాసుకంటె కాకివాడ, సామిప్పయ; రయిలచాల్వీలు
తక్కువ. కావలసినవారు యిట్లు వ్రాయుడు.

ఆచంట ను బృహద్రాయుడుగారు.

కల్పాక్షర్పు, కల్పవస్త్రకులు, కాకివాడ.

22-వ న్నెల (సవరిము) బంగారు.
(ఇందుకు పూచీపడిగలము)

గెజల్ నాగర

15 వరము యెత్తు

వెల రు. 30-8-0

వలెమువివిధములగు బంగారువజ్రము, వెండివజ్రము, రాళ్లు
చెక్కినవజ్రము, మున్నగునవి ఈక్రింద పేర్కొన్న వర్తకులవద్ద
కొరకును. కొరవారికి క్యాటలాగులు ఉచితముగా పంపబడును.

వదరక ఇండియా బాంకలె మ్యూసెం ఫ్యాక్షన్ కంపెనీ.

487, బంక సాలిపిడి, సాహకారు పేట, మదరాసు

The Southern India

Jewellery Manufacturing Co.,

437, Sowcarpet, Madras.

వర్తకులకు కల్పతరువు.

వాణిజ్య సూచికలు.

వాణిజ్యసూచికలు, అన్ని దేశములలోను, అన్ని భావల
లోను యున్నవిగాని ఆంధ్రదేశమునకు నూతనము. ఇవి
వాణిజ్యభవమునకు సోపానములు. ఇవి లేనిచే వాణిజ్యము
అభివృద్ధి కానేరదు. ఇవి లేనిచే వాణిజ్యము చెప్పు
టకు వీలులేదు. వీనిచే ప్రతివస్తువును, ప్రతివస్తువునిగాక ఒకరి
కొరకెరిసి, పట్టణములందును పల్లెలందును వస్తువులను కొని
జనసామాన్యమునకును పంపింపుట కలుగును. ఇవి దేశము
దన్న వాణిజ్యకార్యాలయములలో నుండును గాన ప్రతిటిన
దాన్యయొక్కయు, వ్యవసాయముల నిండు నమోదుచేయుచు
కొనిన వర్తకులయొక్కయు వ్యాపారము లోకమందరికి తెలి
యగలదు. మీరు చేయు వ్యవసాయము జగముంతయు సాక
అభివృద్ధి కావలయునన్న మీ పేరు నిండు నమోదుచేయుచు
కొనక తప్పదు. మీ వ్యవసాయమును చేయుట లేనా? చేయు
చున్నచో మీ వ్యవసాయము జగముంతయు వ్యాపించి అభివృద్ధి
కావలయునా? యీనూండియే ఆకొరకు ముఖ్యపాదము.
గాన మీ వ్యవసాయమును నానియించు నమోదుచేయుచు కొను
డు. మేము రెండు సూచికలు ప్రచురించెదమన్నాము.

i. ఇంగ్లీషున ఆంధ్రదేశమునగుల వర్తకులు, వస్తు
నిర్మాతలు, ఏజంట్లు వగయిరానూడి ఇవి అన్ని దేశములవర్తక
కార్యాలయములకు బంపబడును.

ii. నిఖిలదేశ అనగా ఆంధ్రదేశ, సర్వోదయ, యం
గ్లండు, అమెరికా, జపాను, వ్రాస్సు మొదలుగాగల వరికా)
మిక దేశములయందు దేశములు యేక గ్యూగరములయందు నిర్మించ
బడుచున్నచో వాటినుండి. మన ఆంధ్రదేశమునకు ప్రతివానికి
తెలియబట్టె తెలుగున ప్రకటించబడును.

ప్రకటన చార్జీలు—నైజాం క్రాసు.
పూర్తి పేజి రూ 12. 1/2 పేజి రూ 7. 1/4 పేజి రూ 4.
3/4 పేజి రూ 2 మాత్రమే. వ్యవసాయము చేరువానూలు
నమోదుచేయుటకు 12 అదాలు మాత్రమే. ఈచార్జీలు
రెండింటికి ప్రత్యేకము. 2వ నెంబరు నూచిక అనగా తెలు
గుపుస్తకము సుమారు వేయి పేజీలుండును. వెల పైవందరికిని
సులభముగనుండుటకై రూ 5 మాత్రమే. మే 1వ దంకి
కాలయినో అన్ని ప్రతులు మాత్రమే. వేయిది సభ్యులు
గాన పుస్తకములు గావలసినవారు వారి అర్హతను ప్రకటించు
గుకొనిన మంచి. లేనిచో స్పష్టముగా కోరికవు. ముందు
ఖరీదు బంపువారికి పుస్తకము ఖరీదు రూ 5 మాత్రమే. అన్ని
ప్రకటనలు వగయిరానూ గ్రహించుట కొద్దికోట్లలో చాలెం
చడవువును. యాచివయ్యెనే కేపు మీరు వరనివేశమును
గాన యాకోజుననే వ్రాసిని మేముకలుగలదు. త్వరపడుడు.
విరువాత్తు:— ఆంధ్ర నిట్టింగ్ కంపెనీ, గుంటూరు.

యుద్ధ చరిత్రము

సంవత్సరాదినంచిక!

సంవత్సరాదినంచిక!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవసంవత్సరాదినంచిక సిద్ధమగుచున్నది ఆసంచికయందు
విద్యావంతులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ నైస్యసేవ, ప్రాచీనతీచి, దేశ
చరిత్ర, సవలలు, సంశితము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, భీరారాధన,
మహమ్మదు, ఈశ్వరమోక్షము, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్ర
మహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడుచుండుటయేకాక నిపుడు లోకము
సంతయును కలవరింపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సయిత మిక్రిందివిషయములతో
ముద్రింపబడుచున్నది:—

1. జర్మని, ఫ్రాన్సు, రష్యా, ఇంగ్లాడు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల
చరిత్రములు పటములు; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యక్షకారణములు పరోక్షకారణములు; 3 యుద్ధ
వ్యూహములు, వాటిపటములు; 4 భిన్న రాజ్యముల నైస్యబలము, నాకాబలము, విమానబల
ము వాటిపటములు; 5 దుర్గగుల్ఫ నిర్మాణము వాటిపటములు; 6 నానారాజ్యముల నైస్యము
ల ఫిరంగుల పటములు; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నాకాధ్యక్షుల పటములు; 8
యుద్ధవేదముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయ
ములను చెల్పు 400 పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్రప్రచురణములం దపూర్వ
ముగ నుండగలదు. పెద్దయోక్తయందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవ
త్సర పంచాంగము రంగులపటములు కీర్తిశేషులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి
రంగులపటమును చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను,

ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	వెల	0	8	0
" అర్ధసంవత్సర "	"	0	12	0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర దినపత్రిక కిరూసముల చందాదారులకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు చేరుగ నమూలుచేయుటను.

యుద్ధచరిత్రసంచికను బడయకొనువా రిప్పటినుండియును (చందాదారులును కానివారును)
దరఖాస్తులను బంపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యాశాభంగము కలుగవచ్చును.

దిన వారపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడుచున్నది.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబు శేట్టిపిడి, మద్రాసు.

జూ బు లు.

I

తిక్కన విద్యావలయము.

ఆయా.

తేజాభ్యుదయమునకు విద్యావ్యాపకము మూలము. విద్యా వ్యాపకములేని ప్రాంతములు హిందూత్వము దుండవలయును విద్యావ్యాప్తి బొందిన పాశ్చాత్యదేశములు సుఖసంతోషమును దుండవలయును. ఇట్టివిద్యావ్యాపకము గా? ఇట్టివిద్యావ్యాపకమునకు దంతటను విద్యావ్యాపకము ప్రయత్నములు చేయబడు చున్నవి. అట్టివిద్యావ్యాపకముల ఫలవంతములగుటకు తేజాభ్యుదయములకు గ్రంథరాజములని యందఱకును చెలిసియున్నది. ఇట్టి విద్యావ్యాపకమునకు వెన్నెముక వెన్నెముకలయెడల శక్తి కల్పించుచు తమతమ శక్తికిందగిన సారస్వతాలంకార ములచే న. ౧౦౦ క రిం చుచు భాషాసేవ చేయుచున్నారు. ఎవరి శక్తి కొలది వారు పాటు పడుచున్న యీ సమయమునందగా 1911 వ సం. నుండి పురజనలొకభాగం దా గారమును స్థాపించి. తిక్కన యాంధ్రవివరణలలో కొకఁడు. ఈ గుంటూరు పురంబే యట్టి మహామహని జన్మ స్థానమగుటచేత యీ పుస్తకభాగదాగారమునకు "తిక్కన పుస్తక భాగదాగారం"బున పేరీడితిమి. కాని నెవరైన కార్యముకంటె నెవరైనవలసిన భాషావివరణమున్నది. ఆంధ్ర ప్రపంచమంతయును నా భాషను పాఠ్యముగా యీ పుర జనుల యొక్క మహాభయము నీడెట్లుకై తోడ్పడిన గాని కార్యము కొనసాగినారు. ఇందు వివరము కొంత మంది యాచారపురుషుల సహాయముచే సుమారు 400 లకు మించిన యాంధ్రాంధ్రపుస్తకములు గలవు. ఇంతటిదీక్షితిలో నున్న యీ భాగదాగారమును వృద్ధిలోనికి దీక్షితినికల్పింపటకు విశేషమైన ధనముగావలసియుండును. అట్టివ్యయమునకు జేయుటకు ప్రయత్నము దగియుండును. వారు గ్రంథములనుగొని పంచివేట్టియును, చందాదారులనుగోరియును పుస్తకముల వ్యాపకము తోడ్పడిన, తేజాభ్యుదయమునకును భాషాభివృద్ధి కిని సద్వినియోగమును జేసి యీపురజనులయొక్క సదుద్దేశము ప్రాప్తికి తోడ్పడనోపుదురు. ఆంధ్రమహాజనులు యథామామగ సుదారవ్యభాషమును బూని యీపురజనులయొక్క మహాభయమునకు తోడ్పడుటకు ప్రార్థింతులు.

పురవాసి.

II

మిమిక హైస్కూలులో సంఘము నెల్లూరు.

ఆయా.

ఆనెక సంవత్సరములు "యన్ద్రే లెడు శ్రీవర్ధిమిమిక" స్కూలుగా పేరొంది, యిటీవల ఎ. డి. యమ్. మిమిక స్కూలు అను నామధేయముతో వెలసిల్లి ప్రస్తుతము, సి. యమ్. హైస్కూలు అనునబడు స్కూలునకు "స్కూలు"దే" మహాభయము యీనెల 22 తేది, స్కూలు భవనమున అనాది విద్యార్థి, దీప్తికాంతి కల్పకమునకు మ. రా. శ్రీ ముంగ మారి నూర్యభారాద్యభారాధ్యక్షులుగాఁ అధ్యక్షము క్రింద జరుగునని తెలుపుటకు మంత్రయోగమునామయే యున్నారము. నైక పేర్కొనబడి స్కూలు 60 సంవత్సరములుగా జీవించి సద్గుణగంధులను పున్నతవదని విశ్వరూపులగు కలకాల విద్యార్థుల తమతమ సేవలతో "స్కూలు"దే" మహాభయము జరుపవలయును చింతించి, కొందరు సదుద్దేశముతో యీ భవనమును జరిపి, నవప్రాచీన భాషావిద్యకు అన్యోన్యమే మను అధ్యక్షులును యీపురజనుల స్కూలుయందు వాత్సల్యమును మాపుటకు స్కూలును అభివృద్ధికి తెచ్చుటకు వృద్ధుమించిరి. యీవార్యదేశమునందు యీసంఘమునందు యెన్నియోభాషలు పుండవచ్చును. మహానీయులగు ప్రాచీన విద్యావ్యాపకములలో భయమును క్షమించవలెద. గాన ప్రాచీన విద్యావ్యాపకమునకు మాయావ్యయమునకు తోడ్పడి సోదరలభుగు మాతో నాటిదికము సంతోషముగా గడుప ప్రార్థించుచున్నామను ఎవరి శక్తియనుసారముగా వారు యివ్వబూనిన నైకమును జి. జే. ప్రసాదుగారు నెల్లూరు అను చిరువామాకు పంపనోరెక మని నెల్లూరునుండి యొకరు వ్రాసిరి.

గతవత్సరము కృష్ణవరదలవలన తెనాలి, రేపల్లె, గుంటూరు తా. వలె కలిగిన దుర్భిణిసంతయు పత్రికా పాఠములు గతవత్సరమునందు, ఆగస్టునెలల పత్రికారాజముల యందు చదియె ౬౦౦౦౦. తక్కువలన తెనాలితాలూకా, నోవాడ, గుల్లపల్లి, అప్పలూరు, పొంచాళవరం గహిరులు. అచటయన్న ఒక చిన్నపంటకాలము ప్రవాహోపద్రవము నుండి తప్పించుకొనుటకు తెనాలివారిని రేపల్లెతాలూకా

కాపురు, చెన్నుపల్లి, యింటూరు, యలవరగ్రామ రహితులు. తెనాలి దీప్తికాంతి మేజిస్ట్రేటుకోర్టులో తప్పిన యభియోగమున, శ్రీ తెనాలితాలూకా, దీప్తికాంతి మేజిస్ట్రేటుగారు శ్రీమూర్తి, యస్. వి. సరసింహాచార్యులుగారు యీనెల ౧౫-న తేదీన ప్రోవిడెన్స్‌లుగా తీర్పుచెప్పిరి. అది పులిపాక శ్రీరాములుగా రమ్యకల్యాణమునందే వ్రాసిరి.

III

నైశ్యమహాజన సభవారికొక విన్నపము

ఆయా.

మనలో మేనేజిమెంటునది కొంతకాలముగా నాడుకయై వచ్చుచున్నట్లు కనబడుచున్నది. నిజమే కాని, మనకు అందువలన గలిగిన ఫలముమాత్రము వివరించుటకుగాక మన వాతావరణమును కుంగులేదుగా నున్నది. దీనిని తొలగించు మనుటయును అందరికీవలయునదివలయుట ఆవశ్యకముగాన అట్లు చేయుచున్నాము. అందరికీవలయునదివలయుట యీవిధముగా తొలగించుటగాక.

1. పిల్లలను పిల్లవా. కి ఒకరోజురయమున వారమున్ను నాభివృద్ధి భర్తలనుగా జేయుట. 2. బాలుకు ముప్పదేండ్ల వాడైన బాలిక ఆపుడు పుట్టిన వె. దీక్షితినిగలయును నుట. 3. భార్యభర్తలకాబోవు వారంతయును సంతోషమును కలుగజేయుటకు సేవతో వారినివాచు జరపుట. 4. భార్య భర్తల అంగములలో లోపమున్నను మరెట్టి అయిదుమన్నును వారు సుఖపడమని నోటా చెప్పినను ఏమయినను సరే వారినివాచు జేయుట ఇదియే గాక యింక ననేకములు గలవు. మనకు తెలియనిది గావు. ప్రత్యక్షమధన విధానముగనున్న వికలాంగులు కురుపులు మందలములు పుట్టుపాపములనుకలపారంభరమ్యముగ కచ్చుకోగముల ననుభవించుకొనుట మన సంఘమునందే ఆమెము. ఇట్టివారిని సంఘమునలేకుండ జేయదు. ఈ మేనేజిమెంటుసంఘము మూలకూర్చుండ బెట్టినది. కావున మన సంఘమునకు చెడిపోగలదు.

పట్టణవాసులారా! తమలోకొందరు మాటచెల్లుబడి కల వారు అట్లును భవనమునకు మొదలగు ఆకారముల మన స్థుననుంచి మేనేజిమెంటునకిచ్చియున్ను చేసేవచ్చును అది జరపినట్లుములేదు. సంఘమునానుపడు అనాళమునలేదు. పట్టణముల సాంఘికము పల్లెటే. పల్లెటూరివలన గలుగునదే. పల్లెటూరివారినివాచుపరమ ననేటల నేకవిధముల సందర్శన జరుచుచున్నది. కాని మన సంఘమునకి పూనుకొన్నట్లు గాన బడచుగాని యుపద్రవకరమైన యీమేనేజిమెంటు వారినుండి తప్పించుటకై నోక యాపాడు మాలోచింపనోరెదను.

నాకుతోచిన యీవిధములను నామెక్రియ నాలోచించి పనిజరుప కొరుచున్నాడను.

ఏమన గా, మనవద్ద అద్వైతవారి ముద్ర భుజముకప్పివా పిల్ల తప్పదకు సామ్యముతో పోల్చెడు మాటకు సరియగు నట్లు జరపెడు మనగురువు లున్నారగా! మనము మన కన్న సుఖముల వారికిబోధించి వారియభివృద్ధిమున బడుట తెల్లు నట్లు జరిపిన పని సులభమగును. ఇతరత్రవెసికొనవలయు కొన్ని విధసాదకుల వారి మనోభాసానందమును మన మనుభవించ పర మేకేయదనుగొనించును. గాన యీవిధమును జరుగబోవు మన నైశ్య మహాజన సభయందు దొక తీర్మానరూపముగా బయలుపరచ కొరుచున్నాడను. నైశ్యయువకుడు.

IV

లోయరు సెకండరీస్కూలు-పూర్ణ.

ఆయా!

ఈగ్రామమున ౧౯౦౨-౦౩ సం.ములలో లోయరు సెకండరీస్కూలు లోకమందుండిది. ఈ గ్రామమునకే గాక చుట్టుప్రక్కల ౧౦ మైళ్లలోపున నున్న చిన్నగ్రామము లన్నిటికిని సదుపాయముగా నుండెను. స్కూలు చాల అభివృద్ధి జెందెను. కాని సంఘభావము లేమిచేతను, మరి యితర కారణాంతరములచే స్కూలు ఏల్లినయబడెను. అప్పటినుంచి యీగ్రామ దురవస్థ చెప్పవలసిగాదు. ప్రస్తుతమున్న బోర్డు ఎలిమెంటరీస్కూలు 3-వ క్లాసువరకేయున్నది. అటుపిమ్మట విద్యజేప్పించవలసిన పిల్లవాండ్రును పనితనముననే ఏలూరు లేక రాజుపేటవరకుం. పంపవలెను. పిల్లలగా బంపుటకు పిల్లలేకదా. కుటుంబమంతయు వ్యవసాయము మున్నగు వృత్తుల కట్టిబెట్టి గ్రామాంతరము పోవలెను. ఈ దేశములో వ్యవసాయము వదిలిపోవలసిన జనులకున్న అయిదుము జేరే చెప్ప నక్కరలేదు. ఇంకొకసంగతి. ఇదివరలో చదువుకొన్న వారిలో చాలమంది, స్కూలు ఈ గ్రామములోనే యందు పాటుగా నుండబట్టియే చదివిన చెప్పవచ్చును. ఆంగ్లవిద్యా

గ్రంథము వ్యాపించిగాని సంఘముభివృద్ధి జెంది, నవీనజాతీయా దర్శనము నాటుకొనవు. కాన స్కూలు లేకంతకాలము గ్రామ మభివృద్ధియందుండవలసిందే. ఇంతవెద్ద గ్రామస్థితి ఏలూరు తాలూకా బోర్డువారికిని, కృష్ణాజిల్లా బోర్డువారికిని యక్కరలేదా? విద్యాదానముని మొరటెట్లు కొనచుండ వలసిండువారు లేరా?

ఈ జిల్లాలోనే భీమవరం, జరపాపురం, రేణుకు మన్న గు తాలూకాబోర్డులలోయరు సెకండరీస్కూలు లోకమందున్నట్లును స్థాపించియుండగా, ఏలూరుతాలూకాబోర్డు హైస్కూలును గలి అటుంచగా, లోయరు సెకండరీస్కూలు లోకమందున్నట్లును ఇప్పటికైనను స్థాపించవలయుట సమంజసము గాదు. దీనికి బోర్డుమెంబరును అధికారులను ఏమి జవాబు నియ్యగలకొ? తెలియజేస్తున్నది. ద్రవ్యములేమియనెదరా? బోర్డులచే నెన్నకొన బడి, ప్రజల మేమునకు జవాబుదారి అయివట్టి దేశాభిమానుని, అనధికారాధ్యక్షునిగా రాజధానియందు దిన్ని తాలూకానుండ గా ఈ తాలూకా కే గౌరవనూచకముగా నియ్యబడగా పూర్ణయంత పెద్దగ్రామములో తాలూకాలంతకు ఒక్క లోయరు సెకండరీస్కూలు స్థాపించుటకు ద్రవ్య మొనగూర్చలేనట్లు అవిశ్వసనీయును. స్వసహాయమునకుగాడ కొంతవరకు పని జరుగవలదని చెప్పవచ్చును. నోకలే భర్తవలన మందిరము స్థాపించినవాటమండి యీ గ్రామమున నొకవిధమైన నాత నాభిమాన మంకురించినట్లున్నది. పతనమందిర స్థాపనయందు దత్తవల్యోత్సాహము గనపరచిన తోట కుంకట్రామయ్యగారు, రాజరత్నముగారు, పీ. కుంకయ్యగారు, చిట్టి అప్పయ్యగారు, చలయ్యగారు, చంద్రయ్యగారు మున్నగు ప్రముఖులందరేకీభవించి, పట్టుచులతోను, అభిమానులతోను పూనుకొని లోయరు సెకండరీస్కూలు తిరిగిస్థాపించి, పూర్ణగ్రామమునకు విద్యాదానము జేతురని, వీరిని ఆంధ్రపత్రికా ముఖమున మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నాము. అప్పుడైనను బోర్డువారు తోడ్పడక లేమో.

అమారి సీతారామయ్య.

V

ఆంధ్ర క్లుప్తలిపి-విద్యార్థివేరనము.

ఆయా.

ఆంధ్ర భాషాపాఠ్యసభలకు పలువురు దమవార్ధిరణిలో నాంగ్లము భాషాపాఠ్యసభలకు గాని బంగారీ భాషాపాఠ్యసభలకు గాని తెనుదీయుట లేదు. కొన్ని యాపాఠ్యసభలకు భాషాపాఠ్య సభలనున్న సరికెయోకీ కాదు. ఆంధ్ర దేశములో జరుగు నేపథ్యలో గాని యాంధ్ర భాషాపాఠ్య సభలకు గర్హించ బడుచున్నది. ఇప్పు డాంధ్రదేశమందును ఉత్సాహము పొంగి పొరలుచున్నది. ఇట్టి తరుణమున దాంధ్ర క్లుప్త లిపి (Tulugu School Hand Writing) తెలిసిన వారుండుటయు నాయా సభలలో జర్పించు ముఖ్యోక్తములు ఉపవాక్యములు పూర్ణముగ కల్పింప మూలముగాను గ్రంథములముగాను బ్రయోగించుట యవసరము. క్లుప్తలిపి లేఖ రులు కొంద రీమూలముగ వ్యవహరింప జేయుట కవ కాళముండుటయే గాక బాలియాభి వృద్ధికి తోడ్పడిన. వారలగుదురు. క్లుప్తలిపియు లేకుండుటచే మన యాంధ్రపత్రిక య పాఠ్యసభలను వివరముగ బ్రయోగించుట కవ కాళము లేకుండుటయేగాక చెప్పని సంకలులు చెప్పినట్లు ప్రయోగించుట కూడ దటనించు చున్నది. మాతృదేశ సేవ జేయవలసిన కొందరు యింట్ల లిపినికే ముందంజ జేయవలయును. ఈవిధ్యనుజేలూరు పోలీసు స్కూలులో జేరుకొన వచ్చును. 5 మాసముల పరి క్రమ చేయుచురే దానియందు కొంత పొందితిని సంపాదించ వచ్చును. అట్లు జేరుకొను విద్యార్థులలోనొకనికి నెలకు రు. 10 ల చొప్పునగాని యిద్దరు విద్యార్థులకు నెలకురె రు. 5 ల చొప్పునగాని విద్యార్థివేరనమును మొత్తముమీద రు. 100 లకు మించకుండ నిచ్చుటకు నేను సంసిద్ధుడనైయున్నాను. 6 మాస ములకు గాక 3 మాస సామ్యమున ఆంధ్ర పత్రికాధిపతిగారికి బంపబడును. వారే ప్రతిమాసమునకు జేరనములిచ్చు లాగు వారిని కొరెదను. దరఖాస్తుదారులు కనీసము ఆరుఫారములయిన నింగ్లీషువిద్య సద్భవించినవారుగ నుండవలయును. తమ మంచినడతను గురించి తాముచదివిన పాఠకాల ప్రధానోపాధ్యాయుని కలను చెబుగ. పులికాపెరులలో నేరవల్లసయినను యోగ్యతాపత్రికలను దమదరఖాస్తులలో బంపవలయును. ఈజేదువారులు ఉత్తరభాషములోను దిన్నెలలోను బరీక్షించ బడదురు. పరీక్షింపబడు ప్రదేశములు ముందు చెలియబడుదును. ఎక్కువసంఖ్యలను జేయువారే జేరన మియ్యబడుదురు. విద్య పూర్తికాదే మానేసినను, విద్యాభ్యాసకాలమును వదలించుచి కాదను కారణముచే నుపాధ్యాయులచే నిరాకరింపబడినను, విద్యాభ్యాస మయిన పిమ్మట కి సంతకరము లుగాగ సగ్గాయద్యోగములో బ్రవేశించిననీ తాముపొందిన విద్యార్థి వేరనము తిరిగి యిచ్చి జేయవలయును 18 సంవత్సరములు జైలవారే దరఖాస్తులను జూక నెల 10 లేదకి లోపుగా బంపుకొనవచ్చును.

విజయూరి భావనాచార్యులు

ఎనిమిదవ ఆంధ్ర ప్రదేశ్
కావలెను బహుళి.

మే. 27-28-29.

మోరే గంగరాజుగారు ప్రెసిడెంటు

కావలెను

రాజమండ్రిలో పాటించిన శ్రీ హరిదాసు హాస్పిటల్ అందు నిర్వహించు వారము ప్రాంతీక సమితి ప్రెసిడెంటు పదవి, మంత్రిసభ కావలెను. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో ప్రతి తాలూకాకు యొక ప్రావిలింగు యిన్ స్పెక్టరు సెలవు యీ ౧౫-౧౫-౧౫ జీతము చొప్పున కావలెను. సెలవు ప్రావిలింగు భత్యము ౧౦-౦-౦ మాత్రం యర్హతను కావలసినవారు కేటరింగ్ గా పేర వ్రాసి, దరఖాస్తుపాఠము పంపవలెను.

వారావరణ సీత.

1915 సం॥ మే నెల 21-వ తేది.

Table with 5 columns: పరిశీలనలు, కడచిన 24 గంటలలో, నీడను ఉష్ణోగ్రత, వర్ష పాతము. Rows include: గోపాలపురము, వారావరణ, కాకినాడ, బంధువు, గుంటూరు, నెల్లూరు, మద్రాసు, కడప, నాగపట్టణము, కొలంబో, తిరువంతపురము, కొచ్చిక్, కర్ణాట, మంగళూరు, బొంబాయి, హైదరాబాదు, ఆంధ్రప్రదేశ్, బళ్లారి, కర్నూలు, కడప, బెంగళూరు, కొడైకనాల్, ఉత్తరమండలము, పోయంబత్తూరు, నెల్లూరు, నేలము, తిరువనాపల్లి, పుదుకోట, ఉధుర, తిరువేళ్ళూరి.

వాయుభారము బహుళి హాస్పిటల్. రాజధానియందు ఉష్ణ సీతికలిగియున్నది. వాయువ్య దిశలో భాగములందు డియే నా ఫలసమయమున దక్షిణంబులలో గలవలెను. కర్నూటకులు నెల్లూరు 1-2 డిగ్రీలు హెచ్చుగానున్నది. దక్షిణంబులలో దక్షిణంబులలో వాయువ్య సీతికలిగియున్నది. రిక్తికావోట హెచ్చుగానున్నది. పుట్టి పుట రూపురీతిను ఉష్ణము హెచ్చుగానున్నది. కాకినాడలో 8 డిగ్రీలు మామూలుకన్న హెచ్చుగానున్నది. నెల్లూరు 1-2 డిగ్రీలు హెచ్చు అంతటనుగాలిలో బాత్రుగాలేదు లేదు. దక్షిణము మేఘముకొద్దిగాగలదు. వానలేనేలేదు. వేసవిలక్షణములు బలముగానున్నవి.

ఆర్. ఎల్. జోన్న
వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు

వృత్తాంతములు

శ్రీ భాగవత తత్వబోధిని సభ:— మే నెల 29-30 తేదీలకు శివరాత్రి వారములందు చెన్న పూర్ణాటకు సాల విధిలో నున్న గొంధూరి మూలజిత్తు హైస్కూలు హాలులో ప్రజ్వాలి పండిత జి. లక్ష్మణాచార్యులవారు కరణిచామేధ చరిత్రమును గూర్చి వాదకథా కాలక్షేప సందర్శించెదరు.

గోపాలపుర ప్రక భాండాగారము, బంగారము:— ఈ పురక భాండాగారమునకు, రామమోహన పురక భాండాగారమువారు కొన్ని పురకములను, మరొకటి కొన్ని పురకములను నిచ్చినందున మేము సంతసించుచున్నాము. అది వారావరణం, కేవలవాణ్యులుగారు వ్రాయుచున్నారు.

జ్ఞానాభినవర్ధి సనాజము. — మునుపటి గ్రామమున స్థాపించబడియుండు శ్రీ జ్ఞానాభినవర్ధి సనాజము వారు గడచిన దినము మా గ్రామ యిలిమెంటరీ స్కూలు హాలులో సమావేశమై. సాటికోజు శ్రీమతులు పట్నం తెంకటసుబ్బారెడ్డిగారి ఆగ్రాసవాధిపత్యము క్రింద కలెక్టరీ కమిషను గూర్చి శ్రీమత కెలబడి తెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు స్పష్టమధురవచనములతో బహుచక్కగా నుపన్యసించి. 'ఇంగ్లీషు జరిగిన పథలం' మా పురజవలంకగా కచ్చిగింపడలేదు. ఈ పథల చాలామంది వచ్చివారు. ఇందువలన ఈ సమాజమువారు చేయు సమర్థములు నీ మున్నులకు వచ్చియు తెలియుచున్నది. వ్రాయుట కంటెము సంతసించుచున్నది" అని కాగ్యదర్శి శేషు శేషారావుగారు వ్రాయుచున్నారు.

ప్రభుధానిలోక గ్రంథమాల విభాగము:

ఇదివరలో సీతంధమామొక్క సంస్థాపనము, తనీ యోగ్యములను గురించి తెలిపియున్నాము. శ్రీ శైలశాస్త్రి, ఆరు నెలలము, ఆంధ్రభాషానిలాస' మను శేకాంతవాటిక యొక్క, 'ఉపనిషత్' అను చిన్ని పద్యకావ్యము వెలువడినది. 'యూరే' అను నొక చక్కని సాంఘికవలయు ముద్రణమున నున్నది. ఇప్పుడు 'ఆంధ్రభాషానిలాస' అని గ్రంథ రాజును సిద్ధమగుచున్నది. ఆంధ్రభాషానిలాసంబు కవిపుంగవుల వారావరణ రూపములను, సంగ్రహించి వ్రాసినవారు డాక్టర్ నెల గోపాల్ శేషారావుగారు. మాకార్యసాధనమునకు బంపక బాధ్యతలు. మరియు వాంఛనీయ శేషారావుగారు సంకల్పించి యాచుకున్న గ్రంథముగ గలించివారి జీవితచరిత్రమును సంగ్రహించునను, లభ్యమగు నేని వారావరణమున వ్రాసిన బంపక గ్రంథము. ఈ మహాకార్య నిర్వహణమునందు ఆంధ్రభాషానిలాసంబుల వ్రాసినవారి మార్గదర్శకము. అది వ్యవస్థాపనముగారు వ్రాయుచున్నారు.

సమస్యలో పాఠ్యము:— ఆరవిల్లి గ్రామమునకు 6 సంవత్సరములకుండి శ్రీ కల్వగుంట శేషారావుగారు వాళ్లు ఎలిమెంటరీ స్కూల్ హెడ్ మాస్టర్ గాను ప్రాంచి హాస్టలు మాస్టర్ గాను పనిచేసి యుండిరి. ఈ కుల (ద్రావిడ్, బోటనీ, ఆగ్రికల్చర్ మొదలగు చాలా లెక్చర్ కల్ పాఠ్యము వ్యాఖ్య అయినవారు. ఇంగ్లీషు మాత్రం కచ్చిన వారును బాగుగా బోధనచేయుచువారు. అయియున్నందున ఈయన చాలా వ్యాఖ్యగా పనిచేసినారు. ఈయనను ఇక్కడినుండి ప్రమాదకరమైన వీరవాసరం బోర్డు లోయర్ సెంటెరీ స్కూలులో ద్రావిడ్ మాస్టర్ గా పనిచేసినారు. ఆయనకు వరది నెట్టుట మాకందవలెను కవులుగానున్న ప్రమాదకర అయి నెట్టుటలకు నెట్టుట మంచి సంగతే. ఈ పంథోపింపవలసియేయున్నది. ఈయన ప్రోత్సాహములనే ఈ గ్రామములో నొక పురకభాండాగార మేర్పడినది దీనికి ఈయనము. నెట్టుట పురకము లొసంగినారు. ఈయన యిక్కడ భాగ్యవర్ధిని నెట్టుట వారిను మిత్రము వగయిరాలు పంచివెట్టివారు. దైవము వీరికి త్వరలో కచ్చిది కనుబరచుగాక.

నేటపాలెము యూనియను:— మాతెలూకా బోర్డు ప్రెసిడెంటు గారగు గాయవోర గారి సీటినుల దెలిసి కొ, మాయారి ప్రెసిడెంటు పనిచేసి వాటికి మున్నీన గావున భాజనాహారము బహుమతివారికి ఇచ్చించిరి. ఈసాహాయ్య గారు ఇప్పటికి కల్లూరులోనుండు తాలూకా బోర్డులో మెంబరుగ నిమగ్నమై యున్నారు. శ్రీ శివార్థముల లాటులేదు.

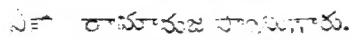
ఇప్పుటికి ప్రభుధానిగారి కుమార్తెలు ౩౩ వేల ౩౩ వేల యూనియన్ లకు ఈ నెల 16 తేది ఆదివారమునాటిని సాయంకాలము నీల నౌకవాహనము యొక్క సభాదళి. ఆయన వానాపు ౧౦౦౦ మంది పురజనులు గచ్చియుండిరి. కలెక్టరు దైవప్రార్థన, ఉపాసన, శ్రీమద్ భగవద్ గీతా సాహిత్య సమాజమువారిచే నాటకప్రదర్శనము 25000 బడినది, పిన్న కెన్డెలుచేసినది. వెక్క, లెక్క వెక్కువిషయములను చచ్చి టిండిరి. పుట్టుట శ్రీ సాహేబు గారికి డొరవారు తమయంత్రముల నివేదియకొను నొకసవ్యాపకము నొసంగిరి. అధికంత యుక్తభాగ్యవంతులతో కండిహాయు సాహేబు గారి కిమ శ్రీ కిందనలేక యూనియన్ పంచాయతీ పాలనమున పని చేయుచున్న వాగ్దానముచేసి వారతను వాగ్దానమునాలించు కొందురు గాన.

ఈనెల 17 తేదిక బయరత్తమైన "ఆంధ్రపత్రిక" సంచికయుంగు, రి వ పుటలో "ఆంధ్రపత్రిక—ప్రత్యేక రాష్ట్రాధికారము" అను శీర్షిక క్రింద "నివాహనములగు" ఇది కలెక్టరు ముచ్చటించిన కెన్డెట్లు లక్ష్మీవరసింహుగారు ఆంధ్రరాష్ట్రము విషయమై సంగతి సందర్భములు బాగుగ యోచించియు కనుపడెను..... ఆ రాష్ట్ర పట్టాభిషేకానా మన్యగారు నడిచినట్లు వ్రాయబడినది. ఇందులో "ప్రభల లక్ష్మీ వరసింహుగారు" అని గుండుటకు మారుగా పార బాటున నాపేరు వ్రాయబడుట నిశ్చయము. రి వ ఆంధ్రపత్రికలో ఆంధ్రరాష్ట్ర తీర్మానమునకు బ్రతికూలముగ మాటలాడినది విశాఖపట్టణ వాస్తవ్యులగు ప్రభలలక్ష్మీ వరసింహుగారు కాని నేనకాదు. అది శ్రీమంతులలో వాంఛరాష్ట్రాధికారము కావలయునని కోరువారలలో నేనొకడను గాన దద్యుతేరేకముగ ముచ్చటించుట యసంభవము.

ప్రభల లక్ష్మీ వరసింహుగారు ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి యొ, సమాజముగ సాన్నిధ్య స్వభావులను, గడు సమర్థుల డగు వ్యాఖ్యవాదయ్యును ఆంధ్రరాష్ట్రాధికార నిర్మాణమున కపేక్షించు వారికల నేలకొ ఆంధ్రరాష్ట్రాధికారము నుయ్యగ్ర ప్రమనియ, వాంఛరేమన కపకారియయి ననే కవిధముల నిర్మేయముగ గంభీరవ్యాపమొనర్చి ఆంధ్రాధ్యయిలో విడుగుటచే వారియ్యమును శ్రీమత పట్టాభిషేకారామయ్య గారు సముక్తికముగ సహాయముగల అందింది. అది వెద్దిట్ల లక్ష్మీ వరసింహుగారు వ్రాయుచున్నారు.

శ్రీ కృపారత్న బాలసానుము:— శ్రీ కృపారత్న బాలసానుముయొక్క ప్రథమ సాంకర్మికాశ్రిత మిసెల పను వారవరేని యాదివారము సాయంత్రము నాలుగుగంటలకు కెన్డెపాతకాలాధికరమున, మ-రా-రా-శ్రీ, పండిత రాఘవేంద్రాచార్యులవారి యాజమాన్యమున నతి వైభవముతో జరుపబడినది. మొదలు సంస్కృతాంధ్రాంధ్రము భాషలలో భగవద్గీతాన పలికిరి. వెలక మ-రా-రా-శ్రీ, ఆర్యమూర్తి గారును, కట్టా కొక్కయ్యగారి కృష్ణకృష్ణగారును విద్యను గురించియు, కొంతు భీమయ్య గారు, సుశిసాల రామయ్య గారు స్నేహ దానగూర్చియు, పురహాల్త్రము కృష్ణకృష్ణ గారు సంఘసంస్కరణవిషయమును, బైసాని వారణయ్య మునయ్య కర్తవ్యమును గూర్చియు ఇచ్చిరి యాప వ్యాసముల జరిగిరి. కొండలువాలు రాంగ్లేయ నాటకమున నొకరింగమున, తెలక గున నొక డాన్సంగమున ప్రదర్శించిరి. ఇప్పుడు సంకెడి యెద్దయ్య కార్యశేషక మూలము హైస్కూలుగా చేయు డాయె నొక స స్కృతపాతకాల శాస్త్రము చేయుచున్నది. ఇప్పుడు సమావేశమైయుండినవారు ప్రార్థించిరి. మ-రా-శ్రీ, బీభూతాకా గారి బాలుర ప్రయత్నములకు కడు సంతసించి వారిని ప్రోత్సాహ కలదిరి.

మ. రా. శ్రీ. గొంగు. రామయ్యగారు బాలురకు తాము కొంతద్రవ్యసహాయముపని అచ్చటకుమిగూడి యుండినవారి కందఱిని యా బాలురకు ద్రవ్యసహాయముసగుమని ప్రోత్సాహపలికిరి. మ. గా. శ్రీ. సంకపాచార్యుల వారియూర నొక గోరక్షణకాల శాస్త్రము చేయుటయుని సభ్యులయొకరి ల్పిరి. ఆగ్రాసవాధిపతి గారు రామమోహన శేకతీరుల శేర్పి యొ వ్యాఖ్యమునకుండనేని. సాంకర్మిక వారలవలన, ఆగ్రాసవాధిపతి గారికి కందనములొందినతెనవతి మంగళమునాడి సగం జాలించి." అని నువరడి. అత్యంతముగా సాంకర్మిక రమనందీ వ్రాయుచున్నారు.

సల నూనూను రహస్యమున తీసికొని వచ్చుట:-
 216 మునుల పల్లమునును లె సెకనుతేకనే గహస్యముగ
 స్త్రీమగుం దెక్కించి రింనుకాకు పంపసెంచిన మూలీ పహ
 ముడోనో అనువాడును, కలాస్తీ హిజరాల్లి మనువాడును సా
 లుకబాగ్గీ నవ ఇకస్మెక్తగు శ్రీహసయ్యగారిచే ఈ
 నెల 18-న త్రేని బిచ్ రోడ్డున అరెనుకబడి వీరగవును
 బాద్దకవుక నాగీమకొప్పులూ చారి చేయబడిరి. విచారణ సోమ
 వారిము నాటికి వాయిదావేయబడి యున్నది

అమృతంబును దో, 6, 7 రెండుతోనూ, ముద్ర. క

ఆంధ్ర పత్రిక

1915వ సం॥ మే నెల 20-వ తేది

గురువారము.

దేశభాషలు మూలాధారములు

హైందవ భూమియందలి వివిధాభిప్రాయములను దేశభాషల వ్రాసుభ్యుమును క్రమక్రమముగా నంగీకరించుట మిక్కిలి సంశోషకము. ఇటీవలజరిగిన కన్నడ సమావేశమున నంజుడయ్యగారు చేసిన యుపన్యాసమును బురస్కరించుకొని మద్రాసు మేయరుపత్రిక యధ్యక్షభంగిని దేశభాషల యభివృద్ధియొక్క యావశ్యతను గురించి ముఖ్యవ్యాసమును విచించినది. కన్నడ సమావేశము వారు హైందవదేశమున కంతరిక్షిని సామ్రాజ్య భాషయొక్కటి పొసగదనియు ఆంగ్ల భాషయైనను వ్యవసాయదారుని యొక్కయు వ్యాపారముని యొక్కయు భాష కాకాలదనియు చేసిన యంగీకారమును ఆపత్రిక ప్రశంసించుచున్నది. మేయరుపత్రిక కన్నడభాష యెట్లుభివృద్ధి కాదగినదని సూచించిన కవయమును మానాదరులగు వ్యావహారిక భాషావాదులు గమనింపవలసి యున్నారు. ఎవ్వరియిష్టము వచ్చినరీతిని వారు వ్రాయవచ్చునని ఆపత్రికా సంపాదకుడు ఒప్పుకొనుటలేదు. తుదకువ్యావహారిక భాషనుపయోగించవలెనని గూడ నాతనియభిప్రాయముగాదు. అభిప్రాయముగాదుగా వన విశ్వవిద్యాలయము వారు శాస్త్రు పరిభాషకుగాను ప్రతినిధిని జాబితాలో ఆంగ్లపదముల ననావశ్యముగా జేర్చినది ఖండించి సర్వ సామాన్య జాతీయ పదములను వీడి నారని విమర్శించుటచే వ్యావహారిక భాషయోగము ఉపయోగమాత్రము కొరకు చేయవలసిగాదనియే యభిప్రాయమును వెలువరించుచున్నది. ఆయిన భారతత్వేలిని నన్ని గ్రంథములు వ్రాయబడవలయునని మేయరుపత్రిక వాకొనునది కాదు. శుద్ధమును, సులభమును సమయానుకూలమును నగుచు నవగ్రహముగా తాత్కాలి కవయములను వివరింపగల సరళత్వేలి, దానినే వాస్తవపత్రిక వైలియంగు. కావలయునట. అనగా ప్రాచ్యధారములపై ను దరమగు సవినభవనమును నిర్మించుకొని రావలయునట. చారిత్రక పరిణామప్రవాహమును ద్రెంచరాదనుట. ఈకవయము నిదర్శనప్రాయముగా సిద్ధాంతకరింపబడినది నేటిదినము మేకేసియరు, ఛాసరులభాషలో నాంగ్లగ్రంథమును విరచించిన సందరును పరిహరింతురు. ఆయిన నేటి యాంగ్ల భాష వారిభాష నుండి క్రమానుగతమును వృద్ధియొనరియే కాని ఆభాషను సభకరింప ప్రత్యేక గాపుట్టవచ్చినది కాదు. అందుచేత మద్రాసు మేయరు పత్రిక ఈభాషాభివృద్ధి దేశభాషలు సయితము ప్రాచీన గ్రంథకావని వ్యాకరణశాస్త్రమును బునాదిగా గొర్రు పరిపాలనకములకు దగినరీతిని జీవనంతములై తేజోవంతములగు నగడవలయునని వ్రాయుచున్నది. అగడవలయునగా నాంగ్లభాషనుండి కదజాలమును జొప్పించరాదను సభిప్రాయము నిచ్చినను మేయరుపత్రిక ఇదివరకు సంస్కృతమునుండి పోతగా కదములకు స్వీకరించితిమో అతిగానే యంగ్లమును ఆంగ్లమునుండి స్వీకరించుట యవసరమునగునని మన మిదివరకు కదములు స్వీకరించియున్నామని మేయరుపత్రిక సంగ్రహమునుండి మా గ్రహము గాదు. కన్నడమునుండి, అరవమునుండి,

ముఖ్యముగా హిందూస్థానినుండి యనేకపదములను స్వీకరించినాము. నేటిదినము పరభాషాపదములు స్వీకరింపరాదను నొకసిద్ధాంతముతో ప్రవర్తించి క్రొత్తక్రొత్త దీర్ఘ సమాసములను సృజించుట కొందరమతముగా గిన్నించినను సమతమెంత కాలమో నిలుచునది గాదు. ప్రతిభగల వ్రాయసకాంక్షు సరళ కీర్తిని నానావిధ విషయములను విమర్శించుచోట సుబోధకములై సామాన్యమగు వాడుకలో నుండినవియో నుండలేగినవియో యెర ఆంగ్లపదములు వాఙ్మయమునకు నెక్కకమానవు. ఈ సహజభోరణిని ప్రత్యేకముగా చంపుకొన ప్రయత్నింకకయుండుటయే భాషాభివృద్ధికి మూల కారణమని మానవ్యము. మేయరుపత్రిక ఇట్టింత దూరము సూక్ష్మముగా దేశభాషలను గురిచిన చర్చకు కడమిచ్చుట నిజముగా దక్షిణదేశజాలకు మనకు సంకల్ప నాంధ్యులకు మిక్కిలి ప్రోత్సాహకరమని వేరైవాయ నవసరములేను. అభివృద్ధి యంతకును దేశభాషలే పునాదులు కావలసియు నైవి. ఆంగ్ల భాషలోని వర్ణక్రమమునేర్చుకొనుటకే హైందవులకు బహుకాలము పట్టి పోవుచున్నది. ఉచ్చారణకును వర్ణక్రమమునకు సంబంధము లేని స్థితియందుండు విషమాచారబద్ధపదములు భాషను విద్యాధులకు తొలగింపవలసివదని మాకు హంబుగా రొకచోట వ్రాసిరి. వర్ణక్రమమునుండియే క్లిష్టముగు నాంగ్ల భాషను నభ్యసించుట యందు మనవిద్యాధుల కాలములో విశేషభాగము మన క్రస్తుత కష్టతీంద్ర సప్తమగుచున్నదిని విద్యావిషయముల సభికారముతో వాకున్వగలవా రనేకులంగీకరించి యన్నారు. స్వభాషా మూలకముగా నిచ్చినతేజుగ విజ్ఞానాభివృద్ధికి ముఖ్యసాధననియు సభిప్రాయము పెరుగుచు నచ్చుచున్నది అదిలేమి చేతనే మనయొప్పు విద్యావంతుల చక్కనియాంగ్ల పదపరచనాధురంధరులయ్యు విషయ విమర్శనా కటుత్వములేనివారయి విద్యాధులము ననుభవింప జాలకున్నారనుట లోకక్రాంతిగము చర్చితచర్చణముగా దినమును దిననే వ్రాయుచున్నారే వియని మాచదువరులు కియునులేమో యనుభయమును మా కంతురించుచున్నది. ఆయినను సమయమున కావశ్యమయ్యెనేని మేమువ్రాయక తప్పదు. మేయరుపత్రిక స్వభాషలలో నుపన్యసింపలేనివారిని నుపన్యసింపలే ననుట నొకపెద్దగా జెప్పుకొనువారిని గూడ నుచితరీతిని పరిహరించి నది. అట్లు పెద్దగా చెప్పుకొనువా రాంధ్రమండలముల నేకులేరని తలంపగలిగినందులకు మేము సంతసించుచున్నాము. అట్టి స్థితి కన్నడదులకును త్వరలోనే కలుగుగాకయని నమ్ముచున్నాము. ఇక కన్నడము సాంస్థానమున రాజకీయభాష కాకుండుటను గూడ మేయరు పత్రిక యెత్తికొని చారిత్రకపరిస్థితులచే నది సంభవించినను దానిని నిలువనియరాదను సభిప్రాయము నిచ్చినది. రాజకీయ భాష దేశభాష కావలయుననియు సాధారణ విద్యావ్యాపనము దేశభాషలలోనే జరుగదగినదనియు నొప్పుకొనినతరువాత పరిపాలకకు దేశభాషావిభాగములే యనుకూలతమములనుట తప్పని సిద్ధాంతము. ఆంగ్లోద్రమ ప్రయోగారా! సంతసించు. సంతసించు. మనయుద్యమము కదల్చరాని హాజరుగు నస్థిభారములపై నికబడినది. ఈనిజమును నంతును మేయరుపత్రికవలె దినములు చెల్లినట్లెల్ల నంగీకరించి తీసుకురను సూచనలు గాన్నించు చున్నవి. మనకు హైదరా నందమును కల్పించుచున్నది.

హైందవులకు వైస్యములలో కమిషన్ గా ఉద్యోగము లనబడు నుత్తమోద్యోగము లిది వరకు నియ్యబడలేదు. అట్టి యుద్యోగములను నియ్యవలసివదని మనవాసుకులు మొట్టమొదట వచ్చుచున్నారు. యుద్ధసమయమున ముఖ్యముగా ప్రోత్సాహము చూపుట యవసరమని సూచించుచున్నారు. ఈసూచనలను మన ప్రభుత్వమువారు మన్నింతురాయని దేశమంతయును నెదురుచూచుచుండినది. ఇటీవల మిరటపురమున జరిగిన కుట్రకేసు సందర్భమున ధైర్యమును విశ్వాసమును కనుపరచిన జమీందారు నాదరుభాగ, జమీందారు బారీల్ ఖాన్ అను వారిని మనప్రభుత్వమువారు కమిషన్ గా ఉద్యోగములకు పోల్చింపి హైందవులకట్టి యుద్యోగముల నిప్పులకు సిద్ధముగా నున్నామని తెలిపియుండుట ప్రతి హైందవుని హృదయమునకును నవసరితానందమునుగలిగించుననుటకు సందేహము లేదు. ముఘల శిక్షించుటకును శిష్టులను గారబొందుటకును తాముసిద్ధముగా నున్నట్లు ప్రభుత్వము వారిపక్షమున కమాక్షింగు జనరలుగారు నుడివి వైకారములను ప్రకటించిరి. ఇట్టి కారములను హైందవ చరిత్రమున మొదటిపర్వాయ ముండి హైందవుల యశమును నిలిపిన నాదరుభాగ బారీల్ ఖాన్ అను హృదయపూర్వకముగా నభినందించుచున్నము. శత్రువులను మానవ శత్రుత్వములై యెదిరి గురిదప్పక నురుమాడుచు నైరోషియునునకు భాషాబాహిగ నిలిచి క్షిప్రసంచించుచుండు భారతపుత్రులలో నప్పులేకును నుత్తమోద్యోగముల నిచ్చి హైందవ భూమియొక్క సంపూర్ణకృతజ్ఞతకు పాత్రులగుట కాక హైందవుల సంపూర్ణప్రోత్సాహ వినియోగమునకు మార్గమేర్పరతురు గాక యని ప్రభుత్వమువారిని గోచుచున్నము.

రుష్యా ప్రభుత్వమువారు త్రాగుడు పదార్థముల రూపుమాపుటకు జేయుచుండు ప్రయత్నములు ప్రశంసనీయములు ఈనుహయద్ధ సమయమున త్రాగుడును బొత్తుగా నిషేధించుటకు రుష్యా మొదటిదయిక్రిగాంచుట లోకమెరుగును. యుద్ధానంతరము గూడ త్రాగుడు తలయెత్తకుండుటకై త్రాగుడుకు నాధామగు ఆల్కొహోలును చుత్తుపదార్థము సానార్దము కాకుండునట్లు చేయుటకు నుపాయములను వెదకుచున్నారు. అందులకు 7,24,00 రూబులులకు అనగా రమారమి రు10,95,000ల విలువగల బహుమానములను నిర్ణయించినారు. అందులో 31,000; 5, 00; 5100; రూబులుల మూడుబహుమానములు ఆల్కొహోలు సం దేదేనిమరియొకపదార్థమును కలిపి బాధకలిగించునట్లును అగుచిపుట్టించి వారినిపురికొల్పునట్లును చేసి దానిని సేవార్దము కానట్టే చేయుటకు నొసంగబడినవి. ఆకలుపబడుచున్నపును తీసివేయుటకు రాకూడదు. అది ఆల్కొహోలు గుణమును చెరువరాదు. కొత్తగా నొక పదార్థమును ఆల్కొహోలు సహాయమున సృష్టించి మరల నందుండి దానిని పేరుచేయుటకు కానట్టి మార్గ మేర్పరచుటకు పరిశ్రమ చేయు వారికి మూడు బహుమానములు; 50,000; 20,000; 5,000 ల రూబులులని ఏర్పడినవి. ఇదే విధముగా ఆల్కొహోలును త్రాగుట యనుమాటను దూరముచేయు నన్నివిధముల యుపాయములను వెదకుటకును నింకను పదునెనిమిది బహుమానములు ప్రకటితము లయినవి. లోకములోని రాసాయక శాస్త్రజ్ఞు లెల్లరకును నిదిమంచి తరుణము. ఎవ్వరేయెయిపాయముల ప్రతిపాదింతురో చూడవలసి యున్నము.

బిరోపా మహాసంగ్రహము.

ఇంగ్లండు

మంగళవారము నాదియట.

కడపకు ప్రభువు గారి ప్రసంగము.

లండను మే 19:— ఆచార కాలముననే మేము మంగు

గుండును సమృద్ధిగా సంపాదించి పిత్తిలోనుండి గలమును సమృద్ధిగా కలుపుచు కలదు. గాలిలోనిది కలుపుచు సంతృప్తికరములుగానున్నవి. ఆర్రాసులో పరాసువానికి గొప్పవిజయము కలిగినది. రవ్యములు బోవినా జర్మనులను దలపడి పెద్దయుద్ధమున విజయములేరి. ఆయుద్ధమున జర్మనులలో చాలమంది హతులైరి. రవ్యములు పశ్చిమ గెరిషియా లో బలమైన పక్షము నాక్రమించియున్నారు. గాయములు తెగులని వారినిగూడ చాలమంది రవ్యములు వైదించి వేసిరి. అవి కడపకు గాన మనువును జనరలు బోధా గారిని చాల ప్రశంసించిరి.

పార్లమెంటు ప్రజలసభలో చిత్రచర్య

లండను మే 19:— కేటి సాయంకాలము పట్టుటో పీఠిపెట్టుకొనిన యపరిచితుడొకడు పార్లమెంటు ప్రజలసభా మందిరమున దొరబడి పుష్పముగ తెలియని మాటలతో నరన సాగెను అచటనున్న పూవార మతనికి నందివేసిరి. ఇతడు యుద్ధ సమయమున కలిపితియట లాడుగుడదని పెద్ద యాధ్యాపకుడు సాగించిన చారిత్రము ఆ గుర్తింపబడెను.

లూసిటానియాను గూర్చినవిషయములు.

లండను మే 19:— బోస్టన్ లివర్పూలులో బయలుదేరిన ఎల్లోనియానున్న పురుషులచేరినది. లూసిటానియా సహాయము కావలెనని వాయువాత్మనపగా మేమును మరొకన్ని స్త్రీమయలనచేరినది. సోమరువక 2 జలాంతర్గములు మా కడ్డుతగిలిరి. మేము కిస్సేలుకు 40 మైళ్ళదూరమున నుండగ లూసిటానియా పంపినవార్త మాకందినది. మేమాదిక్కునకు మరలి పోవుచుండ 2 సాయలు జలాంతర్గములు తరి వివరిగాని మాకాక అరేబియన్ నడమది తురుటలనకు వంకరటింకరనడక నడుమములను మేము తిప్పించుకొంటిమి. (సిటీకట్టకు) నాగన్నెట్ల అనన్టీమరులు గూడ లూసిటానియాకు తోడ్పడబోవ జలాంతర్గములు వారిని గూడతరిమినది. నాగన్నెట్టును జలాంతర్గములు టార్పెడోతో కొట్టగా టార్పెడో తప్పిపోయి 8 అడుగులదూరమున నెడముగ పోయినదని ఆస్ట్రేయలులనారు చెప్పిరి.

క్రిజాడ్జి చక్రవర్తిగారు.

లండను మే 19:— క్లయికుమీద చేయబడుచున్న పనులకు చక్రవర్తిగారు చూడబోయి అచట సోమవారమునాడు రంగంటలనేపును యంగళ్ల గమునాడు 8 గంటలనేపును నిలిచి పరిశీలించిరి. క్రివాన గ్లాస్కోలో నున్న సేలను పరిశీలించిరి. అచట కై ద్యకాలము నున్న గాయములు తిగిలినవారి నాశ్వాసించిరి. ఫెయిరుఫీల్డు కార్మికులు చేసిన తిర్మాగము నామోదియచు దొరతనమువారి కార్యములను శ్రేష్టముగను శిశుముగను చేయవలెనని వారు కృతినీర్చయు లైసంగులకు చాల సంతోషించితిమనియు ఇందువలన పర్యవసానమున ముకు విజయము కలిగి తిరుగును నిమ్మకము బిసెలకు బాగుగాకలుగు ననియు వారికి శ్రీహరు తంతివార్త కంటిరి.

జర్మనులకు యుద్ధ రహస్యములను తెలిపిన వారి విచారిణి.

లండను మే 18:— క్రొవ్యులకు వైద్య విషయములను నొకాడళ్ల విషయములను వెల్లడిచెనది 8 వేలములు కుళ్ళుపు వెల్లడి అను జర్మను దేశీయులనెరి మోపండినది. పొన్నిన మగు డెయిలీలో విచారణ పొందగలమైనది.

ఇంగ్లాండు రాజకీయస్థితి.

లండను మే 19:— ఏదియును నిగూఢకాలము. ఎటులనైన జరుగవచ్చునని వాదాపత్రికలు వ్రాయుచున్నవి. ఫిషరుపురువు గారినిగూడ గానీ వాయు సంకీర్ణంవలెదని డెయిలీ తెలి(గ్రాపుఫలిక వ్రాయుచున్నది యూనియన్లకు సభ లో పోవుటకునుగదనను ఏదిగూడ తేలదని ప్రెస్సుఫలిక వ్రాయుచున్నది. మిలిటరీపురువు మంత్రివర్గమున జేరవచ్చునని డెయిలీఎక్స్ప్రెసుఫలిక వ్రాయుచున్నది. అన్ని పక్షముల వారును కలసి పరిపాలింపదలె తమకంగికారము విగానుగా దర్శింపబడుతు గాను నడిచిరి.

సందేశములు.

లండను మే 19:— ఆక్స్ఫోర్డునుండిగారు బాక్ క్లబ్బువారిలో సంభాషించుటలన వారేర్పరిచిన సందేశములలో 2 వంతు మానుకొనుట కంగీకరించిరి.

ప్రాచు

వరాసువారి ప్రకటనము.

లండను మే 19:— పరాసువాంటులు ప్రకటించిరి. బెల్జియములో జర్మనులు యుద్ధరంగమున హతులైన సైంకులను 2000 మందిని చాలకునాకులను దిగిదివిపారిపోయిరి. ఇటీవల పరాసువా రాక్రమించుకొనిన స్థానములకు వారు బలపరచుకొనిరి. నిన్న రాత్రి జర్మనులు మొదట బాంబులను ఫిరంగిగుండ్రుల బరిపి తీరముగ తలపడుటకు ప్రయత్నించిరి. వారిని నిలిపివేసితిమి. సాచెజు సాంతమున జర్మనులు తి సాయలు మమ్ముకు దలపడిరి. రెండసాకులను మా ఫిరంగులు వారి హతముచేసి పార్లమెంటున పరాసువారు గాత్రయుద్ధమున ఆటేయనుసాంతమున నొక ఇండగుంపుకు లోబరుచుకొనిరి. ఆర్రాసుకు త్రరమున యుద్ధరంగమునందరి తను ఫిరంగుల యుద్ధము జరుగుచున్నది. జర్మనులు ఆర్రాసుకు ముట్టడించుటయందే ముఖ్యము ప్రయత్నము చేయుచున్నారు. బెల్జియముగా నేను మేము మరొకత మంది జర్మనులను లోబరుచుకొంటిమి. బెర్లిన్ లెక్కప్రాంతమున జర్మనులు మమ్ముకు రాక ప్రయత్నింప సులభముగ పార వోలితిమి.

లండను మే 19:— సోమవారము సాయంకాలము మొదలు వర్షము విరామములేకుండ కురియుచుండుటవలనను మంచు కట్టయుగ పట్టి నందు కల నను యుద్ధము జరుగుట కభ్యంతరము కలిగినది. ఫిరంగుల మోకగూడ గంభీరముగ లేదు.

ప్రాచు రంగము

లండను మే 19:— ప్రాచు ఉత్తర భాగమునందే నిలేఖి మోర్కింగు పోట్లు పత్రిక కిటుల వ్రాసెను మేము రివియోకు వెళ్ళుటలో లాచెస్టర్ పక్కబడి వెళ్ళుటయే గాక వారిమీదకే వెళ్ళుచున్నాము. అది మాచే జిక్కినవో జర్మనువైద్యములు రాకపోకలచేయుటకువీలుగానున్న కొన్ని లోహమాన్యులను భేదించి విలపకును.

యమ్య

రవ్యను ప్రకటనము

లండను మే 18:— వెల్కో గొడులో నధికారులులు ప్రకటించిరి. అపట్రాపుకును కుళ్ళులా పశ్చిమ భాగమునకును మధ్యకు కొలమియూనరుకునుగల కలిషియా యుద్ధరంగము సందర్శింప కత్తువులు ప్రజ్వలించుతైర దక్షిణభాగములకుందు తమ నేనాధ్యయ సేవకునుకొని 16 క తే దీవి గుంపులు గుంపులుగ మువైబడిరి. విశ్వలాకు పడమట మేము వారిని తరిమితిమి మేము వారివైబడిరి కేల మందిని వైదించి చేసితిమి. చాలఫిరంగులను పట్టుకొంటిమి. బార్లెట్టు కద్ద కత్తువులలో వివరితము. చాలమంది హతులైనను హు సానునది కుడివైపున కునుగొనవలెనని ప్రయత్నించుచున్నాను. (వెల్కోవల వెల్లడిస్తిన మరదనెలలకు మధ్యకు వెల్కోవల పడమటి కొటలవై వారు ఫిరంగులను కాల్పుచున్నారు తీగకంచెలమీదబడి కత్తువులలో నెండవో హతులైరిగాని వారు 2 పటాలముల కందకులను పట్టుకొనిరిగిరి. ఈ యుద్ధమున లక్షలకొలది కత్తువైకులు హతులై వావలిలో రవ్యములు అంగ్లవరాసు సేలసహాయములనై కత్తువులలో చాలమందిని హతమొంది విజయమును బడయగలిగిరి.

సి. ఎం. కడప తొలివార్తలు.

లాహోరు మే 18:— బాలోసలో గొప్పయుద్ధము జరుగెను:— బాలోసలోయుద్ధము గొప్పయుద్ధము బాగుగ నడచుటకునుచునని చాలమంది విలేఖన లంగీకరించియున్నారు. కొన్ని ప్రెస్సుపక్షాకోటలలో యుద్ధము ప్రారంభమైనది. దక్షిణమునందేయు వాయుగమునందేయు కత్తువులు నడుచుచున్నాను.

కడపవాయిల వోల్టేజుల ప్రవర్తన సగులవెట్టుట.
20 వేళ్ళు అడ్డకొలతగలగట్టియు 20000 బిళ్ళుల కడపవాయిలగల వోల్టేజుగలిగినట్టియు బిరోపా ఆవరణను రవ్యములు తగులవెట్టిరి. ఆ డెయిలీ మెయిలుపత్రికకు తెలుసు విలేఖి వ్రాసెను.

రవ్యను సేవలు

రవ్యసేలు జర్మను విట్టిలోనా మార్గమునకును కట్టోనిట్టాకనుమకును మధ్యకున్న లోహమార్గమును సందర్శించుచున్నారని వెల్లడిగ్రకు పలేఖిరి. ప్రెస్సుపత్రికకు వ్రాసెను. వైద్యములు గిం ఫిరంగులను మాత్రము పోగొట్టుకొని డూ నాకెట్టు రంగమునందే వెతుకకు బోవుచున్నారని వెల్లడిగ్రకు అధికారవార్త తెలుపుచున్నది.

టర్కీ

ఎ. ఇ. 2 అను జలాంతర్గముని

టర్కీవారు ముంచుట.

లండను మే 19:— యర్మరా సముద్రమున ఎ. ఇ. 2 అను జలాంతర్గముని మేము ముంచిసామని కురుములు ప్రకటించిన విషయము సత్యమే. దారిమీద 8 గురద్యోగులు జెడ్డుకు నావీకులు నుండిరి వీరిలో 8 గురద్యోగులను 17 గురు వారి కులకు కురుములు పలుచునది.

గట్టిపొందూస్తానను

బ్రిటిషుఇండియా ధూమనా కాసంఘమువారు

యుద్ధనిధికి నెలకు రు. 10,000 ల నిచ్చుట కంగీకరించుట.
ఉడకనుడలము మే 19:— చెన్నపురి దొరతనమువారిటల ప్రకటించిరి నేనుమొదలుకొని ప్రతి నెలయును యుద్ధ నిధికి రు. 10,000 ల నిచ్చుటకు బ్రిటిషుఇండియా ధూమనా కాసంఘమువారు నీశ్వయించిరి. ఇంచీకల్ ప్రభువుగారు శ్రీ గవర్నరుగారికి తలెత్తివాస్తనంపిరి. అత్యుపారభావోపేతమున : ట్టి వనాధ్యక్షుడు నోకాసంఘమువారిని ఇంచీకల్ ప్రభువుగారికిని వందనములను చేలుపుచు శ్రీ గవర్నరుగారు తలెత్తివాస్తనంపిరి.

బొంబాయి

నీనుటపాలకు తెచ్చుచున్న ధూమనాక

బొంబాయి మే 19:— మేనెల 19 కేదీని స్థితిలో బయలుదేరిన సాల వెట్టియను ధూమనాక కుక్రవారమునాడు దయమునకు బొంబాయి నగరమును చేరగలదని యూహించబడుచున్నది. దీనిమీద టపాలవచ్చుచున్నది. 1921 గురు ప్రయాణికులుగూడవచ్చుచున్నారు. కార్నాకు బందరులేపులో టపాలు దింపబడును. పుయాణికులు దింపబడుదురు; మరల మే నెల 22 క తేదీని నీనుటాపు టపాలము ప్రసీకొని సాంసెట్టి యోడ కార్నాకుబందరునుండి కంవారమునాడు బయలుదేరి నీనుటవెళ్ళును. ఈకార్నాకు బందరులేపు కర్ణ కాలములోగాని యువయోగింపబడు వాకులేదు ఈసంవత్సర మిదియే మొదటిసారి ఇంత శిశుముగ నీలేపుకు వాడుటకు కారణ మీసంవత్సరము వర్షములు శిశుముగ పొంగింభుచునని తలంచుట మేయని తెలియుచున్నది.

నర్తక పరిక్షలు.

కొంతమంది మాత్రము నెగ్గుమంచుట.

దొరతనమువారి తిర్మాగము.

బొంబాయి మే 19:— లండను నర్తక సంఘము వారి పరిక్షలు బొంబాయిలో జరుపుబడుచున్నవి. ఈ సందర్భమున బొంబాయి దొరతనమువారు ఒక తిర్మాగమును ప్రకటించిరి. దీనిలో క్రింది సంగతులున్నవి. బొంబాయి మొత్తముమీద నీనియును పరీక్షి కట్టుపక్షులకు నడుచుచారు 887 నుండి 821 మందికి ఇగ్గిరి. పరిక్షలలో నెగ్గుచున్న వారిసంఖ్య 299 నుండి 288 కి తగ్గినది. సరియైన పోవునసంఖ్యలకుండ చాలమందిని పరిక్షులకురాని పుచ్చుచుట్టు వీలవనలేచుచున్నది. దీనికి సంబంధించిన అధికారులు ముచిచెడలకు యోచించి ముందు ఆర్థ్య లైసెన్సాసేపంపుటకు కోరుచున్నాను.

ఈపరిక్షలను గన్న మెంటువారి వాణిశ్యక కాలాధికారులు నడపిన బాగుండునని నూదించబడినది. ప్రస్తుతములు చేయుట భావ్యముకాదు. ఇప్పుడున్న బహిష్కరిత కాలాధికారు వీ కార్యనిర్వాహణమును మీదవేసికొనూడదు. లండను వారి వర్తక సంఘమువారి, పరిక్షులకు బడులు దొరతనము వారే కొన్ని పరిక్షులను యేర్పాటు చేయవలసినదని గూడ నూదించబడినది. లండనునర్తక సంఘమువారు ఇప్పుడున్న

కట్టలులకున్న విలువ ఇక్కడ పంట చేసి ఇక్కడ వున్న పంటనుండి దని విద్యాభ్యాసాధికారి యభిప్రాయము. ఈయభిప్రాయముతో నేను (బాంబుగవర్నరు) యేకీభవించుచున్నాను.

ముల్కాను

కాటువాసమువారల కేసు.

ముల్కాను మే 19:— కాటువాసమువారల కేసులో ప్రత్యేక న్యాయస్థానమువారు 24 ను నివేదించుచున్న విక్రమి మీదయూ తము బంధిపోటు ఇండ్లకును బెట్టుట ముగ్గురు నేరములను మోపిరి ముద్దాయివాదమును 26 వ తేదీని విచరు.

బస్తిరసింగ్ కేసు.

ఈ కేసు 21 వ తేదీని విచారణ ప్రారంభమగును.

జన్నావాలా బందిపోటు కేసు.

అడివల జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారు ఈ కేసును విచారణ చేయుచున్నారు. ఫిబ్రవరి నెల 26 వ తేదీ రాత్రి 49 గురు జన్నావాలాలో బందిపోటు చేయుటకు ప్రయత్నించిరి. ఈ సంగతి గ్రామస్తులకు ముందుగా తెలిసింది గ్రామస్తులకు బందిపోటు దారులకు పోరు జరిగినది. ఆందులో శోక బందిపోటు దారులు హతయ్యెను ఒకని కి గాయములు తగిలినవి. మొదట ఛార్జి చేయబడిన 49 గురులోను 40 మందిని విచారణ లేకుండనే విడుదల చేసిరి, నేడు మరీ ముగ్గురిని విడుదలచేసిరి. తక్కిన వారైనా నేరస్థులని చేయబడిరి.

కలకత్తా

దేశీయ కేంద్ర సవులమీద కేసు.

కలకత్తా మే 19:— జోనెపు నికలసనునకు హత్య కేసు గు గాయము చేసెననియు బానుకలసనునకు తలకుకి సహాయ పడెననియు, తేబడిన కేసు నేడు మేజిస్ట్రేటులో విచారణకు వచ్చినది. వీరధ్వను మరణియును గలసి గలభాజరిగించెను కేసు నన్ను విచారణచేయబడి ముద్దాయిలవై దోషస్థాపనచేయబడినది. తేయాకునకాణమున జరిగిన గలభాలో అబ్దులసమ్మదను నతడు చంపబడెను. కానిని సరంబించియే ఈ కేసు వచ్చినది. ముద్దాయి లిద్దరును నేరము లాన్వయిరి. న్యాయాధిపతి మొదటి ముద్దాయికి రిజ్ట్ సంకల్పములును 2వ ముద్దాయికి 1½ సంకల్పములును కేసు విధించెను.

ఇంటి తెగయిదా.

కలకత్తా మే 19:— మేజిస్ట్రేటులో న్యాయమూర్తులు ఇమాముగా ఎరుట పోస్టుల ఎస్. ఎస్. సర్కారు గారు డాక్టరింగు దీర్ఘాటికమివనరు. తే. ప్రధానకమ గారిమీద తెచ్చిన కేసులో ఈ విచారణము 8 వారములకును నిలువలేదని ప్రతివాదపక్షమున బిల్వాబెందుగారు కోరిరి. నిరుతకు డాక్టరింగుల సర్కారు గారు ప్రోవ్ చేసెడు, అను ఇంటికిని ఈయిల్లు ధూటియాబ ప్రోవ్ చేసెడు కుడివైపును అబ్దుల్ హక్ కిందకు దిగువగానుయున్నది. ఈ ఇల్లులవాసమోస్త్ర ప్రాధికారని కొన్ని సంకల్పములకు పూర్వము మ్యూనిసిపాలిటీ వారు నిశ్చయించిరి. ప్రతిస్థాపకును న్యాయ 15 వ తేదీ మొదలు నెలవెంబరు 10 తేదీ వరకు నాయంటకరకు నికసివగూడదనిగూడ వారు ప్రకటించెరి. అగాక్షి కాణములోన్న మాట. ఈ ఇంటిని సర్కారు గారు కొని మ్యూనిసిపలు ఇంజనీరు చేత పరీక్ష చేయించిరి. అనంతరమైన బోనే అడ్వకేటు జనరలుగా అభిప్రాయమునగూడ తెలుసుకొందు ననియును గూడ నీ యంతరపును రద్దు చేయవలయుననియును సర్కారు గారు దాంతుగాని కోరిరి. అడ్వకేటు జనరలుగారు సర్కారు గారి సహాయముగనే అభిప్రాయమిచ్చిరి. అయినను దాంతు గారు ప్రకటన రద్దు చేయలేదు అందువై సర్కారు గారు డాక్టరింగు జిల్లాలో డిప్టీ కమిషనరు సబుజ్డే డిప్రెట్ట రిజిస్ట్రారునకు దాంతుగానిమీద డిప్రెమాజిస్ట్రేటు మునము రిజిస్ట్రారునకు యస్. జి. ఆర్. పి. ఫర్మగారివిడుట వావాచేసిరి ఈ కారణములవలన ఈ దావా హోర్టో కేలమర్పు గూడదని హోర్టో వారు దాంతుగారి కు తీరపు జూరచేసిరి. ఈయ ప్రకటన కోర్టులో దాంతు గారు డాక్టరింగు మ్యూనిసిపాలిటీ ఛయర్మను అనుసంగతిగూడ వారు యదహరంపలేదని బట్టించుగాను చెప్పిరి. 15 రోజులవరకు జడ్జిగారు వాయిదా యిచ్చిరి.

గార్డెన్ రోడ్ బందిపోటు కేసు.

కలకత్తా మే 19:— గార్డెన్ రోడ్ బందిపోటు కేసులో నేడు సాక్షులలో బండిపోటు వాడొకడు కోర్టుకు హాజరై సాక్ష్యమిచ్చెను.

ఒక బందిపోటు.

కలకత్తా మే 19:— అల్లిపురుసుజిల్లా పోలీసువారి క్రిందిసంగతులు తెలియజేయించి: 18 వ తేదీ రాత్రి జంపా జమునాగోరులో దయాబుచ్చంద్ర హాస్టల్ అనువారి యింటిలో నొక బందిపోటు జరిగినది. ఇతడు ధుకుడు దుకాణదారుడు. పది యేనుకంది దొంగలు, అర్ధరాత్రి 3½ పెరిటిదాని ఇంటిలో దూరిరి. ఇంటియజమాని కన్వస్సోదగడరు సర్కారు హాస్టల్ ను, వాని భార్యయు, కలమునును గుంపించి తీసికొనిపోయి ప్రక్క యింటి తలదాచుకొనిరి. దొంగలు దయాబుచ్చి, అతనిభార్యను కొట్టి కొన్ని సగలను కొన్ని దస్తావేజులను పట్టుకొనిపోయిరి.

సప్తానాలో జరుగుట

కలకత్తా మే 20:— ప్రజాసేవాస సర్కారు ఆరు వారి ఇంటిలో ఒక దొంగతనము జరిగినది. వీరిది సప్తానా గ్రామము నివాసము. ఇది కర్ణి గ్రామము తాలూకాలోనున్నది. పోలీసు స్టేషను రైలుస్టేషను ఒక మైలు దూరములో నేయున్నది. 20 మంది దూరి ఇల్లోని వారిని కొట్టి 700 రూపాయలను దోచుకొని పోయిరి. క్షేదచిన మూడు మానవులలోన, ఇక్కడ బంది పోటు జరుగుట కిది మూడవసారి.

ఒక విద్యార్థిని పట్టుకొనుట.

సాల్వా బందిపోటు నేరము సందర్భములో కలకత్తా యూనివర్సిటీ కాలేజిలో ఎం. ఏ పరీక్షకు వచ్చుచున్న ఆరుకోష్ లాహిరిని నిన్న సాయంత్రము బోగోలో పట్టుకొనిరి. ఇరివరకీ నేరములో రంగును పట్టుకొనిరి.

ఒక రివాల్వరు

కట్టలో దొంగట.

కలకత్తా మే 20:— డివిజన్ పట్టణములోనిటి, ఒక వెల్డెలో నొక రివాల్వరు దొంగిలెడి. ఇది ఆమెరికాలో చేయబడినది. రివాల్వరు తోటలలో నుండెను. అల్లిపురుసు పోలీసు వారి దివివయ్యు, విచారణచేయు చున్నారు. కమగట మారు స్త్రీయకమీద వచ్చి అల్లం చేసినవారు దీనిని పోరకేసి యిందురని చెప్పుచున్నారు.

లాహోరు

లాహోరు కుట్ర కేసు.

లాహోరు మే 19:— నేడు పదింటిలకు విచారణ మరల ప్రారంభమైనది. రిక సాక్షి నీతానాం రిడవికేటరుల సమ్మిట్టుకు వచ్చు ప్రకటన. జగతి సింగును ఇమరుసింగును మేఖో కర్తాకసింగును వారనామగారును మేఖో వారనామసింగును సర్వోదాధ్వనున్న అశ్వికదళమువారి మైదానమునకు వచ్చి రాజద్రోహమును బోధించి తమ పన్నాగములను తెలిపిరి అశ్వికులగు రిడవారు గండాసింగు భక్తసింగు కర్తాసింగులను సజినపైకెత్తు సాదరుదినను సాక్ష్యమిచ్చిరి. ఈ రాజద్రోహు లాసింగు యువన్యాసములను గూర్చియు వీరిని యిగ్గించి పటాలమునందుండగ నే పట్టుకొనటను గూర్చియు సాక్షులు వివరించి చెప్పిరి. పట్టుకొని వారి సాక్షులను పరీక్షింపగా గాదరు సందేశాత్రికా ప్రతియొకటి దొంగిలెడి అని చెప్పిసాక్షులు ముద్దాయిలను గుర్తించిరి కపర్థలాలో జరిగిన కెండ్లిగూర్చియు ఆ కెండ్లికి ఆయరింగు వచ్చిటనుగూర్చియు ఆ ప్రాకరు అమానుసింగు నకు బంతుగుడును గుమాస్తాయనగు హరవాసింగు సాక్ష్యమిచ్చెను రెండవపరవాసందుడు అంబాలాగోనున్న ఆర్య సమాజముండుమున గతవంబకు నెలలో కొంతకాలముండెననియును దిరిమిలావతకు వారాయణధానుతో కలుసుకొనుచుండెననియును గుమాస్తాతో దరుసింగును చెప్పిపురిని వాసితుగు పి. టి. గోవిందకాస్త్రియును వారాయణధానును చెప్పిరి. మేముకొన్ని మంచములను ఆయరింగునకును వార్తారామునకును విక్రయించితిమని మిక్కులాలు గోఖల్పుండు అను గుకాణదారులు చెప్పికోర్టులోనున్న మంచములను గుర్తించిరి. డిప్రెట్ట నూపరంబెండెంటు లితుగాలు వాయాకులనుగారి యుక్తపు ప్రకారము బందిపోటు దారులతో చేరి వారిగుట్టు రైటబెట్టి పోలీసుచారుకు క్రిస్టాసింగు విభులముగ వాక్కుమిచ్చెను” అశ్వికులను వాకు జూతియు నది బల్యోగింగున నకవిద్యారా నేను ముద్దాయిలకడవును సంపాదించితిని నేను వారి పన్నాగముల కన్నిటికిని నది యొక యాలోచన చెప్పుటయేగాక వీరందరు నొక్కొకట నున్నపుడు పట్టుకొనుటకు వీలగునట్లు బందిపోటులను చేయుటకునూడ వారిని హెచ్చించుచు సలహా చెప్పయింటిని అని అతడుచెప్పెను వారు బాంబుల నెలులచేసికో ఆయధుల నెలులసంపాదించికో మొదలు 21-2-1915 న క్షయించి

తరువాత 19-2-15 వనే విప్లవము జరుపుటకు వాచేర్చుచి అందుల నుదాహరణండి జనులను పోగుచేసుకొని కమ్మరి వారు తిన్నెటులబంపికో అటులేనునువ్యయనపోగుచేసి లాహోరునకు తీసుకొనివచ్చుటకు వారనేకవోట్లను సందేశముల నెలుల బంపికో ఈవిషయములన్నీ టి. కె. డి. పోలీసువారి కెటుల తెలుపుచుండునో 19-2-15 తారీఖునతంతివార్త పోలీసువారి కెటులచేరినదో 19-2-15 వారీ ముద్దాయిలలో 2 గురిని గామలనందిగృహమున నెలుల పట్టుకొనికో అతడు వివరించెను. జయల్లారు వాలాసింగు ముద్దాయిలకు తెలియకుండ నిగంతరము వాకు తోడునీడ గానండి వాయద్యము కొనసాగించుచుండెని అతను చెప్పి ముద్దాయిలలో 19 గురిని గుర్తించెను.

పంజాబు చీఫ్ డిజి

గౌరవించుచు విందుచేయుట.

లాహోరు మే 19:— సర్ జోనాల్లు బాన్స్ట్రు, గారు లాపంబాబు చీఫ్ జజ్జీపదవిని స్వీకరించుటకై వచ్చిరి. అందుచేత వీరిని, వీరిభార్యను గౌరవించుచు నేటి సాయంత్రమున రాంభూజదత్తువాడగారు విందుచేసిరి. ఈ విందుకు చాలమంది దయచేసిరి. కడచిన సోమవారమునాడు, ఆనరబిలు షాహీగారిష్టే వింకోవచ్చిరి.

సిల్క్టూ

సర్ ఎక్వర్డు మెకులాగనుగారు.

సిల్క్టూ మే 19:— సహకారివిషయవిచారణ సంఘము వారి పనిముగియుగానే సర్ ఎక్వర్డు మెకులాగనుగారు మరల పంజాబుకొంతమునాటికి ప్రధాన కార్యదర్శిగా నుండురని తెలియుచున్నది.

అధికారులకు వచ్చిన తంతివార్త.

హిందూదేశపు పరివ్రాగారు పుపుట.

సిల్క్టూ మే 19:— సర్ బాబు ఫ్రెంచిగారిల్లు తెలియజేయుచున్నారు:— లాహోర్ వైపున మన ముదటి నేకు మరకొంత జమును కలిగినది. లాంబుకు నెడురుగ నన్ను కందకములను మనము పట్టుకొంటిమి. చాల మంది జర్మను సైనికులు ధ్వంసతనామే మనకు లొంగిపోయిరి. వీరు లొంగి పోవుటకు యత్నించుచుండగా మన ఫిరంగులకును జర్మను ఫిరంగులకునుధ్య తగులుకొనినాకనమైపోయిరి.

పాటుసాన్న్ పాంతములందు వరాను సేలు ముందుకు పోవుచునేయున్నది. ఈజరుకాలులకు పడమటిభాగమున తామాక్రమించుకొనిన స్థానములను పూర్తిగ వదలివెట్టి, జర్మనులు వెల్లిగొనిరి.

గలిషియావడమటిభాగమునుండి గుస్సానాగుసేలను వెనుకకునరులించుకొనిన విషయముగురించి ఇల్లుప్రకటించిరి. ఫ్రాన్సు జెల్లియము కజరంగములనుండి జర్మను లిక్కడకుచాలల మంది వైనికులను త్రిసి కొనిరచ్చిరి. ఇందువలన కార్యేతియా ప్రాంతములలో, గుస్సానాగు మందుకు వెళ్లేలేకగోయిరి జర్మనివారికి చాలమంది క్రొత్తి వైరి కలుకూడ వచ్చియుండుటవలన, ఆసలు మేము బలపరచుకొనిన స్థానములనుండి వెనుకకు మరలవలసి వచ్చినది. కాని శత్రువులేప్పుడు మన సేనాముఖమును ఛేరుచుకొని పోలేదు. చక్కగ మనసేలను వెనుకకు మరలించుగొంటిమి. శత్రువులకు చాల నష్టము కలిగించితిమి.

మాడన సేన సాను, పాకంటల దగ్గర కట్టితమైన ప్రదేశమునందున్నది. పూర్వ ప్రదేశము కంటె ఎక్కువ ప్రదేశము ఆక్రమించుకొనినది. దీనిసహాయమున కొంతసేయున్నది. ఈరండు సేలను ఏకపంక్తిలోనికి వచ్చుటకు కార్యేతియా కొండలనుండి మేము వెనుకకు మరలవలసి వచ్చినది. మే 14 వ తేదీని ఈయేర్పాటు జరిగినది. తూర్పు గలిషియాలో మేముశత్రువులను వెనుకకుద్రోసికొనిముందుకు పోతిమి. క్రిస్టరునది మీద 100 మైళ్ల సేనాముఖములోను ఆస్త్రియా సేలను ఓడించి చాలనష్టము కలిగించితిమి. ఇటలీ గాజుగారున, దొరకెనమువారును ప్రజలను ఇటలీయుద్ధమున దిగుట కేకగ్రహముగ అంగీకరించుచున్నారు. అందుచేత ఇటలీ యుద్ధమునకు దిగినదనే చెప్పవచ్చునని ఇటలీ దేశపు ప్రతికూల వ్రాయుచున్నది.

ట్రెమున్సు మిలిటరీ విలేఖనుకు చెప్పవంకము

మే 15 వ తేదీని ట్రెమున్సుమిలిటరీ విలేఖనుకు ఫ్రాన్సు ఉత్తరభాగమునుండి వ్రాయుచు ఇల్లు తెలియజేయుచున్నది:— క్రిస్టనంత్ర ప్రేముకు పదార్థములను ప్రయోగించి, జర్మను

మల కందకములకు భృంశము చేయ జాలము గనుక రాత్రివేళ భృంశములతో జర్మములను ఎరించుటకు నిశ్చయించుకొంటిమి. భృంశము కాకలమునది పరిగ్రహించి తీరముగభరింపుటకు చేయుచుంటిమి. దీని కలవ జర్మములు తమ కందకములను గడించుకొనుటకు పాతుకొనిన ముండతీగల కంచెలు అక్కడక్కడ భృంశ మైనవి. అప్పుడప్పుడేనైనా ప్రేరి (బహుమందుగు భృంశములుదేవుచుండెను. 70 మొదలు 800 గజములవరకు పెనులము, శీతము బర్మకు మధ్య నెరించుటకు ఆగోచించితిమి. రాత్రి 11-80 నిమిషములకు, మేము ఎరించుటకు ప్రారంభించితిమి. సన్నీలలో చెండు నగునల కందకముల మీదదడితిమి. ఈదాగా నుండి హిందూదేశపు ప్రాంతముల జర్మములను చుట్టుకొని ఎవను ప్రేపుననున్న కంచెలు మున్నగు అడ్డములను నీకి సారవేసిరి. 8 గంటలకు మన పవతానినేక జర్మము పెనులము ప్రేపుననున్న కందకములను ముట్టడించి 1400 గజముల దూరమున పట్టుకొనినది. చెండు కందక పంక్తినిను జర్మముల కంటె చాలమంది పడి ముందుకుపోయి నలక సైనికులను కందకములనుకూడ పట్టుకొంటిమి.

బర్మా
సుప్రసిద్ధులగు ఉద్యోగులు.
 రణంగుడు దెబ్బలు తగులుట.
 రంగూను మే 20:—రెవీనెలు డెల్లియు. డి. డి. గారికి, రెవీనెలు సి. లో నెరుగు గారికిని విన్న యుద్ధములో దెబ్బలు తగిలినవి. వీర్యుడు బర్మాలో సుప్రసిద్ధ ఉద్యోగులు.

ఒక పెంచికెప్పిన తన భార్యను జంపుట.

ముద్దాయియొక్క వామ్యాలము.

భార్యయొక్క అవ్యాజప్రేమ.
 (ఫ్రెంచివైద్యములో 11-వ ముసాగునడంబునందు హైరెల్ అనునది కెప్పియగా నుండెను. ఈపటాలము కో. పేలో గుండగా శ్రీ అగ్నేగియులతోపాటుండరా దని ఆజ్ఞాపించెను. భార్యను ఇంటికి వెళ్లవలసినదని ముద్దాయి ఎంగోదూరము బలిమాయకొనెను. ఆమె వివరము. అందుచే నెనిమిటి పెండానును జరిపినెను. ఈకెప్పిని విచారణ చేసి నగరమును ఎప్పుడు కోర్టులో కట్టెట్టడగు క్షణము బాక్సింగ్ గారి యెడట జరిగినది. ముద్దాయి పక్షమున న్యాయవాది ప్రాచుర్యము ప్రసిద్ధత గడించిన మేటర్ హెన్రీ గాబ్రియెల్ గారు. న్యాయాధిపతి ఈవిషయము నీవేమి చెప్పకొనెదవు అని హెన్రీ నడుగగా ఆతడులేచి, నిలబడి ఏమోచెప్పబోవుటకు ప్రయత్నించెనుగాని నోటనండి మాట రాదయ్యెను. “మా పాత్రే ఫెం-మాపాత్రేఫెం” నాప్రియమయిన భార్య-నాప్రియమయిన భార్య” అనుమాటలు మాత్రమే పుట్టుముగా కొంతసేపటికి వినిపించెను. కోర్టులోనున్న వారందరికిని ముద్దాయి స్థితి జూచినప్పుడు విశేషమయిన సానుభూతి యుదయించెను. ఇట్లు కొంతసేయిపిమ్మట కెప్పిన్ హెరెల్ మనస్థితియును దెచ్చుకొని ఈవిధముగా నడిచిరి.

భార్యయొక్క బలవంతము.

ఇది వాతవ్యకాదు. నేటివినపది భూముగా ఆవాలోచితముగా జరిగినది. కడచిన పదిసంవత్సరములనుండియు నానొకధర్మము నెట్లు నిర్వహించగలవా యను విషయము నాకు నిరంతరపాధుని గలిగించుచుండెను. నాభార్య ఒక్కనిమీదమయినను తన్నుకదలి వెళ్లకలదని నాప్రాణమును కొరుకుచుండెను. ఆవెకన్నో విధుల బోధించితిని. నెమ్మదిగా మనస్సును తిప్పజూచితిని. ప్రయత్నముంతయు నిర్భక్తమయ్యెను. నేంటికి ఆలస్యముగా నెప్పుడైన వెళ్లితి నని పాపము నాభార్య తల్లి డిలుచుండెడిది. కొన్ని పర్యాయములు తెడరించితి. లాభము లేనయ్యెను. ఒకనాడ నాపాపిని బోకుండ నన్నుగడిగివెట్టి తాళమువేసి లీగమును తోటలో పారవేసెను. నాగృహచ్చిద్రములు బయట పడకుండ చాల కాలము దాచివెట్టితినిగాని నావైద్యునికొక కర్మము కేసంకరులు తెలిసినవి. నేనుదోగమునకు రాజీనామా నొసంగవలయునను కొంటినిగాని నాపెద్దా మందుకును ఒప్పుకొనలేదు. నాకనవ్యామృతప్రేమ ప్రభుత్వాని నుడువారములు దక్షి

ణమున గడపితిని. అప్పుడప్పుడు నాభార్యతో కన్యమరింత (పూర్వము. నేనునైవ్యముతో పదిసంవత్సరములుంటిని. నా భార్య తల్లి నెంటునో నే. మామకొనవలయునని వాడులేదు. (కామున సుపాదించవలయునని నా యాశయము. నా కోరికల కన్నీంటికిని ఏదో యొక అడ్డము నా భార్యచేయుచుండెడిది. అయినను ఆవెను నే సతీతీత్రముగా ప్రేమించితిని.

న్యాయాధిపతి:— నీయింటి తగవు తెల్లప్పుడు నిన్న విధముగా వాదించుచుండగా నీ నుద్యోగ భర్తయు నెట్లు న్యాయముగా నిర్వహించ గలిగితిని? నీ క్రింది నుద్యోగి నాయాజ్ఞల నల్లగొనించినచో ఊరకుండెడివాడవా?

ముద్దాయి:— ఈ కలంపు నా కోరిక నెకభూతముగానుండెను. ప్రతి రాత్రియు నాగ్నివాదములతో మాకిద్దరి కిని కరిసాపుచుండెను. ఒక్క పర్యాయము చెండు రాత్రులు నాకు నిదురయే లేక.

న్యాయాధిపతి:— దీనివరకు 18 వ తేదీన నీ కన్నులు గారి పలనా నెందు కనుగలేదు. నీ మృత్యువు వాతని కెందుకు విప్పి చెప్పలేక. ఆయన నీ కుమారమునకు పలనా నొసంగియుండునె.

ముద్దాయి:— అటులచేయక పోయినందుకు నా జీవిత కాల మంతయు నుడుభించెను. నే నీ నిధికియు అభ్యుదయమును, చిట్టచివర కామె నెరిగినాక గలగన. ఆతను కలిగియుంటిని. కన్నులు గారు. ప్రతి మనజుకును సుపాకరపు కంకరలను దాచి యుంచుకొనుటకు నున్నాను. అబ్బా! ఎంతభూమిగా ఒక్క కన్యకావ్యవహారమున గురించి పోరాడుచుండిన నాము!

వాతల గిగిగ తిగునచుండెను. నాకన్నులు ఒకరినొకరును ఆమెకు కదలిచి: పిచ్చివెల్లుచుంటిని. ఆవెఅప్పుడొక యిట్లనెను “నేను నిన్ను కోరినెనుగా కదలివెట్టి వెళ్లివచ్చున కయి నిన్ను నీ కన్నులు కోర్చున్నాను” నీ కిట్లెచుట నేనల మన్యాయునను. నీవు “వెళ్లెదనా లేక” యీ పొగి నేను ప్రశ్నించితిని. “వెళ్లెను” అని ఆమె ననెను. నాకు ఒప్పుతెలియలేదు. తుపాకిని యెత్తితిని”

న్యాయవాది:— నాకన్నుల గారి వాదన అన్యుతముగానుండెను. అతనికన్యకయు, భావనాభియు నేకభక్త్యైక్యము, న్యాయాధిపతిని, ప్రేక్షకులను పోగులగుగా నేనెను ముద్దాయిమీద ఆపొంపబడిన నేరములు వాత్య. అవాలోచిత వాత్య, చెండును కొట్టివేయబడెను.

సభాసభు తీర్పుచెప్పబడినప్పుడు కరతావధ్యులతో దను సంతపమును వెలిబుచ్చి.

భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రములు

బరంపురములో గౌరవనీయులగు పామగంటి రామారావుగారి యుపవాదము:—

బరంపురములో వ్యాంభట్టిగిరులలో జరిగిన సభయందు శ్రీనారాయణపాపమును జేసిరి:—

ఈదేశమందు రాష్ట్రములపట్టి రాష్ట్రముల నేర్పడుట చేయవలసిన అత్యవసర సుస్పృహయలలో నొక్కటి యని చెప్పగలను. రాష్ట్రీయస్వరూపాలన మొనగుటకు. అందే ఈ సుస్పృహ మనస్థింపబడవలయును. హిందూదేశపు ప్రస్తుత రాష్ట్రములు ఆవాలోచితముగా నిర్మింపబడినట్టివి. నిశ్చితగా ప్రయత్నములందలి కొన్ని కొన్ని భాగము లప్పుడప్పుడు ఈస్టిండియా కంపెనీవారికి వశమగుచునచ్చెను. నానికి సామీప్యమునను భాగములను నీయనబట్టి వారు కలంతుకొనుచునచ్చిరి ఆ గూ భాగములందలి ప్రజలు వేరభాష వానియు, వేరజాతివారనియు, వారప్పుడు పాటింపలేదు. ఆవిధముగా నేర్పడిన రాష్ట్రములు నేటికిని మారుమ్రోక నిలబడియున్నది దేశమున విభజించి రాష్ట్రములను నిర్మించు వ్యవహారములలో భాషను పాటించవలయునను మూత్రము ఈ దినములలో పరిణింపగుచున్నది. అట్టి విభజనము రాష్ట్రములననునకు సహాయకారి యగుటయే గాక జనల నొక్కటిగా కలిపి వాని యభివృద్ధికి బాలతోడ్పడును. వేహగల విషయము “నాకు తెలియలేదు” అనుమానముగా కట్టబడియున్నాను. అందుచే వాని యభివృద్ధి కల్గి యనకాతమున గలిగియుండలేదు” అని హెచ్చరిక ప్రభువు నడిచి యుండెడిది. అందునను అతీధముగా ఆగలతో జతపఱుంబడి భాష నొందుచున్న మని చెప్పును ఆవిధ రాష్ట్రము కావలయునని కొట్టుకొనుచున్నాను. వారు విద్య యందు ఉద్యోగములయందు గౌరవవృత్తులయందును వెకబడి యుండుటయే ఈ యభిలాష గారణము.

ఉరియాల విషయము ప్రసంగించుచు గానారాయణగారి టిట్టె:— విశిష్టిత మరంతి కోచనీయముగా నున్నదని వివరమున్నాను. విారు ఉన్నత స్థితినుండున్న జాతి వారితో అసమానముగా కట్టబడి యుండుటయే గాక విజాతివాదముండి గూడ చీపురుకీ యున్నాను. విజాతివాదము: జీవమునకట్టయున ఒకపాటుండి మిగు విదవీయబడియున్నానిని గూడ విారు మొట్టమొదటగా. విద్య గుండు, రాజకీయభాగభివృద్ధియందుమిగు వెనక్కిడియున్నాడమి మొదలగాలన్యాయము కలదని నేను నమ్ముచున్నాను. ఒకపాటు ప్రజలతోపాటు ఒక్క రాష్ట్రము క్రిందకుండవలయునను మిగు కోరికనుగలిగి యుండుట సమయునకేయి నే ననుచున్నాను. ఈయధ్యంతరము యూరపుదేశపు గాజ్యములు భాషా ప్రయోక్తములుగా మార్పుకు ని నాకంపు. భాషనుకట్టి రాష్ట్రములను నిర్మించుట ప్రజల గాజ్యభాగభివృద్ధికి నోడ్పడును. మహాబలాగా, మహావిభావములన్నియు వాని భాషగా నూకెట్లు. ఆరావకంక నె తలపులు ఒకరికొకరి కెల్లియజేయుచున్నవి. భాషయేజాతికంటెయు నైక్యముగా జేయును భాషలోనే జాతియొక్క విభిదామంతయు ఇబ్బడియున్నది. భాషయే జాతి గూభియమునకు మూల గుం. భాష సుగును నొక్కటిగాజేయు మహాబంధము. దాని నుచ్చరించువారితో కది అన్యోన్యవాత్సల్యమును వెంపొందింప జేయుచున్నది.

ఆక్షేపణములు.

ఇట్టి భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రములనుకూడ యాక్షేపణలు జేయునగా కొన్ని కెద్దరి కొన్ని చిన్నవి నిర్మింపబడవలసి వచ్చునని అనగా బహుస్వల్పముగా మాటలాడు భాషలు సమంత ముండుటచే వానికొక రాష్ట్రములుండుట అత్యవసరమని, అందుచే అపరిమితమయిన భాషలు క్యయము చేయవలసినవచ్చునని, ఇట్టి నిర్మాణము ప్రాచీనజాతియైక్యమున కాటంకమగునని చిన్న కెద్దరాష్ట్రము లెప్పటికిని మనదేశమందుగలవు పశ్చిమోత్తర పరగణాల వైశాల్యము 1,64,889 మైళ్లు బర్మా యొక్క వైశాల్యము 2,56,788 మైళ్లుగాని అస్సామ యొక్క వైశాల్యము 52,959, వేహముయొక్క వైశాల్యము 18,265 చదరపుమైళ్లు నుట్టులే. యూరపుభాషములో సగముభాషు రహస్య. హుస్వల్పరాజ్యములెట్టియు. రాష్ట్రములు చిన్నవి నెద్దవిగానుండుటగా కష్టమేమియునుండని చిన్న భాషలన్నవో అన్ని రాష్ట్రములు కావలయుననువారు. గాని అనామని అనానాగానితరు. కొద్దిమందిలన మాట. లాదుభాషల నెక్కువనలసి: పరియేలేకు. ఇప్పుడు దేశములో నున్న ముఖ్యభాషలకట్టి మరీనాలుగు రాష్ట్రములు నిర్మింపబడినోహును. ఇప్పుడు పుండ్రెడు రాష్ట్రము లుండగా అప్పుడపకనాకు అగును. అనామమున్నది ఋజువుచేయబడిన పృథు వ్యయచుకిమను. ఆక్షేపణములో పట్టుత్తముండకు విభజనమననమే ఖర్చులెక్క నెట్టగాను. ఒకచిన్నపాటి రాష్ట్రముండుటలన వానివిశ్వగా: భివృద్ధికి దీనికొనిరారమ్యు. దానికలనలగు అధికలాభము పాలనావ్యయములకు వినియోగించును. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రములు మోక్షమలాతి యాభివృద్ధికి భంగకరమనుటయు నిజముకాదు. రాష్ట్రములు కొన్ని హెచ్చయినను ప్రాలు వారేయును యొక్క తనకునగా చేయి. అదిగాక భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రములకలన రాష్ట్రీయ బలము, జాతీయబలమున్నది కాకలను. ఈయక్షేపణము లాక్షేపణములుగావు మునుభాషలనుకట్టి రాష్ట్రము కావల యని ఆక్షేపితంకలగును.

ఇందుల దేశపు దొంగతనము.

వివిధపక్షముల సంఘమేర్పడుట.

లండను మే 17:— అన్ని సంఘములవారును కలిసిన పరిశాలక సభులు యేర్పడుననియు అన్వీత్యు గారితో ముగ్గురు యూ నునిస్ట్రునానుకు కలిసి మాట్లాడినయు ఎవరి కుకి యేహో వాలియ్య బడెనో నిర్ధారణ తెలియలేదుగాని, వాళ్ళరు, బోనులు, అట్టిక చాంబరు తిమ్మిట్లు పర్వప్రభువు గార్లు మంత్రి క్షయ్యులో చేరు దురనియు, వాల్డేను ప్రభువు, హెర్బర్ట్, బెర్నెట్లు గార్లు రాజీయచ్చెదగనియు, ఫీషగు ప్రధమ ప్రభువుగూడ గాజీయచ్చెదగనియు చప్పులుగాను నొకదేశ సంఘముగా నడిగిపోయినయు, మంత్రివర్గము మాత్రమునుగనియు బాల్ఫూరు గారు ప్రధమ ప్రభువు అందరియు, ఇప్పుడు తిమ్మో డా. టి. చెప్పకొనుచున్నాను.

నాగరపువస్త్రప్రదర్శనశాలయం దియ్యబడిన పతకము.
 గొప్పగొప్పవారిచే వేనవేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందిన
 అమృతాంజనము అన్ని నైపులకు పరమామృతము

అమృతాంజనమును

అమృతాంజనము
 అమృతశబ్దమాదినిగల
 మాయనుందుగాదు.
 పోతియింట నుండ వగినది.
 వేలకువేలు సీసాలు విక్రయము.
 అన్నిచోట్ల విక్రయింపబడుచున్నది.
 నకలుమందులవలన మోసముగలుగును
 పంచభాష చీటి చూచి
 కొనిన మోసముగలుగదు

అమృతాంజనము
 అంజనశబ్దమంతమునగల
 నకలునుందుగాదు.
 తలనొప్పులు, వాయువునొప్పులు, పార్శ్వ
 పునొప్పులు, కీళ్ళనొప్పులు, పక్షవాతము,
 వాపులు, గాయములు, పుండ్లు, దగ్గు
 వీని కన్నిటికి అమృతమునంటిది.
 చక్కని డబ్బితో సహా
 సీసానికి 8 అణాలు.

వాడని వారుండగు.

దంతచూర్ణము

చంటికొన్నలకు మంచిపొడుము. నునానన
 కలిగియుండును. వెల స్వల్పము.
 డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0 మాత్రమే.

దంతశూలహరి

నొప్పిగలచోట దూదిని మందులొత్తడిపి
 పెట్టిన నొప్పిని వెంటనేమాన్పును.
 సీసా 1కి వెల 0-8-0 మాత్రమే.

జీర్ణరసాయనము

ఆకలిలేకపోవుట, అగ్నిమాంద్యము,
 మలబద్ధము మొదలగువానికి మంచిమందు.
 25 మాత్రలుగల డబ్బీ 1కి వెల 1-4-0

గజ్జికెలైలము

చిన్నపిల్లలకు మంచిమందు. ఈలైలము
 నాలుగుపూటలురాచినతప్పకపనిచేయును.
 డబ్బీ 1కి వెల 0-3-0 అణాలు.

పగుళ్ళకు లైలము

అతికాళ్ళు, అజీచేతులు, చర్మము,
 కారకమువలనను శీతగాలివలనను పగిలిసిరి
 కారుటయు, జలపుట్టుటయు సంభవించును.
 ఈలైలమును రాచిన పగుళ్లమాని జిల
 పోయి మంచిచర్మము రాగలదు. పగుళ్ళ
 నొప్పియు నయమగును. స్వల్పక్రయము.
 వెల డబ్బీ 1-కి రు. 0-6-0. వి. పి. వేరు.

మోహినీ లైలము

మెదడుకు, కండ్లకు చలువజేయును. వెం
 డ్రుకలు నునుపుదేరును. కురులు పెరుగును.
 5 తులముల నూనెగల సీసా వెల 0-12-0.

మూలశంకకు లైలము

మూలశంకవలన ఆసనమువద్ద చర్మము
 లావుబాని మొలలువర్పడి యమిత బాధగలు
 గును. డబ్బీ 1-కి వెల 0-12-0 మాత్రమే.

కలరా మూత్రము

కలరాతగిలినవెంటనే మందుతీసుట ఆప
 శ్యకము. కలరాకు బహుశ్రేష్ఠమైనది.
 12 మాత్రలు డబ్బీ 1-కి వెల 0-6-0.

తేలుమందు

ఈ మందును కుట్టినచోటరాచిన బాధ
 మాయమగును. ప్రతియింట నుండదగినది.
 సీసా 1-కి వెల 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

వజ్రగుళికలు

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, రక్తవృద్ధికి,
 శక్తికి, వజ్రాయుధము.
 20 మాత్రలుగల డబ్బీ 1కి వెల 1-0-0.

రోమహరి.

ఈధస్యమును నీటితో గట్టిగా కలిపి
 పట్టించిన, రోమములు రెండు నిమిషముల
 లో మొదలంట రాలిపోవును. దీనివలన
 చర్మము నలుపెక్కదు. మంటయుండదు.
 డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0. వి. పి. లో 0-12-0.

తామర లైలము

తామర, లీల, పీచుగుగ్గడ, దురద, రసి
 కారుట మొదలగువాటికి మంచిమందు.
 డబ్బీ 1-కి వెల 6 అణాలు మాత్రమే.

జ్వరహరి

చలిజ్వరము, విడుపుజ్వరము, మన్యజ్వరము
 మొదలగునమ స్తజ్వరములకుదివ్యోషధము
 సీసా 1కి వెల 0-12-0 అణాలు.

కర్ణశూలహరి

5,6 బొట్లను చెవిలోపొసిన బాధతగును.
 మంటయుండదు. త్వరలో మాన్పును.
 సీసా 1కి వెల 0-6-0 అణాలు మాత్రమే.

సుఖభోగి మూత్రము.

కొరుకు సవాయిమేహములకు ఈమూత్రము
 బాగుగ పనిచేయును. వీనిని తీసుచువుండు
 వడిన చోట సుఖభోగి లైలమును రాయవల
 యును. ఇవి రక్తశుద్ధికి మేవాకారక బా
 డ్యములకు కూడ చాల ఉపయోగకారి.
 20 మాత్రలుగల డబ్బీ 1-కి వెల రు. 1-0-0.

సుఖభోగి లైలము

డబ్బీ 1-కి రు. 1-0-0. వి. పి. సహా 1-4-0
 అన్ని విధముల ప్రయోగములకును, కొరుకు
 పుండ్లకును ఈ లైలము ఉపయోగించును.
 ఈలైలమును రాచిన పుండ్లు మానును.
 లోపలికి మూత్రము తీసవలయును.

అమృతాంజనము డిపో, ట్రె

౧౦౬, ఫేరిరోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

ఈ. ఓ. తంబుశెట్టి వీధి, జార్జ్టౌన్, మద్రాసు.

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS AGENCY).

THE GREAT EUROPEAN WAR.

GREAT BRITAIN.

The Political Situation.

LONDON, May 19. "Nothing settled 'Anything may happen' sums up the newspapers review of the Political situation. The 'Daily Telegraph' asserts that Lord Fisher's resignation has not been accepted. The 'Times' says that nothing is likely to be decided till the Unionist leaders have obtained support at the meeting of the party. The 'Daily Express' states that Lord Milner may join the Ministry. Speaking at Wigan Lord Derby said that nothing was farther from his wish than a coalition Government.

The King At Glasgow.

Inspection of Clyde Works.

LONDON, May 19. King Georges spent eight hours on Monday and another eight on Tuesday inspecting the works on the Clyde.

Review of Troops and Visit to the Wounded.

His Majesty also reviewed the troops at Glasgow and visited the wounded in hospital.

Message to Fairfield Workers.

Replying to a resolution passed by Fairfield workers the King has sent a telegram expressing his satisfaction at their determination to deal with Government work most efficiently and rapidly, adding that this will strengthen the nation's confidence in ultimate victory.

Lord Kitchener's Statement.

The Supply of Ammunition.

LONDON, May 18. Lord Kitchener stated to-day that he was confident that in the very near future we should be in a satisfactory position to supply ammunition.

News From Gallipoli.

The news from Gallipoli was thoroughly satisfactory.

French Successes at Arras.

He emphasised brilliant French successes at Arras.

The Russian Position.

The Russians were now holding a strong line in West Galicia and had achieved a big counter-offensive in Bukhovina. The German losses had been enormous. The Russians had taken many unwounded prisoners.

Tribute to General Botia.

Lord Kitchener paid a glowing tribute to General Botia's operations.

The "Lusitania" Outrage.

The Steamer "Etonia's" Report.

LONDON, May 17.

BOSTON.—The steamer "Etonia" from Liverpool has arrived here. She reports that the "Etonia" and the other steamers were attacked by two submarines when they tried to go to the assistance of the "Lusitania" when they received the latter's call for help. The "Etonia" picked up the "Lusitania's" call forty miles from Kinsale and while steaming thither, she was twice pursued by submarines, but escaped owing to superior speed and by steering a zigzag course. The steamers "City of Exeter" and "Narragansett" had similar experiences. A torpedo missed the latter by eight feet.

Submarine "AE 2"

Its Sinking by Turks Confirmed.

LONDON, May 19.

The Admiralty announces that it is presumed that the Turkish report of the sinking of submarine "A E 2" in the sea of Marmora is true, and that three officers and seventeen men were captured out of three officers and twenty-nine men on board.

Trial of a German.

For giving Information to Enemy.

LONDON, May 18.

The trial opened, at the Old Bailey, of the German Kuehler on eight charges of communicating naval and military information to the enemy.

The Stock Exchange.

Renewed Demand for Recent Floatations.

LONDON, May 19.

A feature of the Stock Exchange was the renewed demand for recent floatations consequent upon the reported restrictions on further issues. East Indian Railway paid shares rose to 98 and five-eighths.

Scene in the Commons.

A Silk-hatted Stranger.

LONDON, May 19.

A scene occurred in the House of Commons this evening. A silk-hatted stranger rushed to the floor of the House, seized the mace and shouted inarticulately. The attendants ejected him.

TELEGRAMS.

The Intruder Identified.

The intruder of the House of Commons has been identified as Mr. Charrington, conductor of the anti-football agitation during the war.

Jockey Club Cancels Three-fourths of the Race Meetings

LONDON, May 19.

The "Daily Chronicle" says that as the result of a conference between Mr. Asquith and the Jockey Club three fourths of Race meetings will be cancelled.

FRANCE.

French Official Report.

German Dead on Battlefield.

LONDON, May 18.

PARIS.—The communique says:—The Germans in Belgium left on the battlefield two thousand dead and a great number of rifles.

Captured Positions Consolidated.

The French have consolidated the position recently taken.

Violent Counter-attack Repulsed.

The Germans last night attempted a very violent counter-attack after bombardment by guns and bombs. They were repulsed.

Two Counter-Attacks Stopped Dead.

Two German counter-attacks in the region of Souchez were stopped dead by our fire.

A Group of Houses Taken.

The French, by a night attack, have taken a group of houses in the region of Ablain.

Artillery Action Northward of Arras.

Artillery action continues by day and night on the whole front northward of Arras. The Germans are particularly devoting themselves to bombarding Arras.

More Prisoners Taken in Belgium.

We took to-day further prisoners in Belgium.

German Attack Easily Repulsed.

An attempted German attack in the Berry-au-Bac region was easily repulsed.

Rain Prevents Operations.

LONDON, May 19.

PARIS.—Last evening's communique said:—Uninterrupted rain since Monday evening and thick mist have prevented any fighting. Even cannonade is feeble.

RUSSIA.

Oilfields fired by Russians.

LONDON, May 19.

The "Daily Mail's" Lemberg correspondent says:—The Russians have fired the Jaroslavl oilfield with a diameter of 20 miles and containing 80,000 tons of petroleum in tanks.

Russians Retiring.

LONDON, May 17.

The "Times" correspondent at Petrograd says:—The Russians are occupied with the railway between Kolomo on the Czernowitz line and the Jablonitz Pass. A Petrograd semi-official message says:—The army is retiring from Dunajetz front lost at most 50 guns.

Russian Success at Chavli.

LONDON, May 18.

A communique says that the French and British offensive has assisted the Russians to achieve a success at Chavli, inflicting very serious losses.

Russian Official Report.

The Fighting on Galician Front.

LONDON, May 18.

PETROGRAD.—An official statement says:—Between Opatoff and left of the Vistula and the whole Galician front to Kolomea great masses of the enemy on May 16th attacked our positions, making the region north and south of Przemyśl the centre of their efforts. We repulsed furious attacks left of the Vistula, and, counter-attacking, captured three thousand prisoners and several guns.

Enemy Near Przemyśl.

The enemy near Jaroslavl, despite extraordinary losses, are endeavouring to establish themselves on the right bank of the San. They are bombarding the Western forts of Przemyśl. Between Przemyśl and the great Dniester marshes masses of the enemy have been repeatedly slaughtered on wire entanglements, but they have succeeded in capturing the trenches of two battalions.

Losses of the Enemy.

The losses of the enemy in the whole region are estimated at tens of thousands.

Fighting Around Jaroslavl.

LAHORE, May 19.

The London correspondent of the "Civil and Military Gazette" cables on 18th May:—Several correspondents agree that a big engagement is beginning to develop around Jaroslavl. Some of the Przemyśl forts have been in action. The enemy is approaching from the northwest.

TELEGRAMS.

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press Agency.)

SIMLA.

War Cable to the Viceroy.

Several Germans Captured.

SIMLA, May 19.

The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State dated 18th May:—Sir John French reports that the First Army gained further successes in the direction of La Bassée and that the trenches on the front of Lavant have been captured. Several bodies of Germans surrendered voluntarily to our troops and one while trying to surrender was caught by German artillery fire and practically annihilated.

The Western Front.

The French continue to progress in the region of Het Fort and the Germans have now completely evacuated the positions they were still occupying to the West of Yser Canal.

Withdrawal from Western Galicia.

A Russian communique explaining the withdrawal in Western Galicia says the Germans had concentrated in Western Galicia a large number of troops from the western front and this necessitated the stoppage of the advance in the Carpathians and eventually the German reinforcements were so considerable that the Russians had to withdraw from their original fortified lines in Western Galicia but the enemy was never able to break the Russian front. Perfect order was maintained in the withdrawal and enormous losses inflicted on the enemy.

Offensive in Eastern Galicia.

On the 14th May the Third Army deployed in San and Placant to enable the adjacent armies to unite their front nearing completion although to do this the Russians had to fall back from the Carpathians. They simultaneously made a decisive offensive in Eastern Galicia and inflicted a severe defeat on the Austrians on the Dniester about a front of 100 miles.

Italy on the Verge of declaring War.

Italian newspapers regard war as virtually having been declared by the unanimous accord of King, Government and People.

A Telegram from England.

SIMLA, May 19.

The following has been received in Simla from England, describing the British advances:—On the 16th May the "Times" Military correspondent writing from Northern France says it was decided to risk a night attack necessary for the British to act in order to support the Allies and as we could not smash the German parapets with high explosives, it was necessary to attack with the bayonet at night. A well-aimed deliberate and fairly heavy fire has been in progress all the previous afternoon and well into the night which wrecked the German barbed wire defences in parts, and every now and then caused explosions. The front selected for attack ran from Festubet to Richebourg and was from 70 to 300 yards from the front trenches of the enemy. The attack commenced at 11-30 P. M., bayonet and hand grenade being used and our left centre dashing in with cold steel overpowered two lines of German trenches and on the extreme left Indian troops penetrated through the opening made by the left centre and outflanked and broke down the defences in front of the original left of our attack. At 3 A. M. our Infantry on the right attacked the German trenches in the Festubet direction and soon mastered a front of 1400 yards and overwhelping the second line penetrated the German reserve trenches.

CALCUTTA.

An Interesting Suit.

Re A House Condemned by Municipality.

CALCUTTA, May 18.

At the High Court before Mr. Justice Inman, Mr. Buckland appeared, on behalf of the defendant in the suit brought by Mr. N. N. Sircar, Barrister against Mr. J. T. Ranken, Deputy Commissioner of Darjeeling, for an order that the hearing of the rule obtained in this case might be adjourned for three weeks. Mr. Sircar last year purchased a house called "Step Aside" in Darjeeling. This house is situated on the right of Bantla Basti Road and under Observatory Hill. Some years ago the Darjeeling Municipality condemned this house as unfit for human habitation. The Municipality also passed an order prohibiting any person from living there from the 15th June to the 30th September every year, that is during the rains. After purchasing the house Mr. Sircar had the house examined by the Municipal Engineer and asked Mr. Ranken to withdraw the prohibition, and suggested that if he liked to settle the matter, Mr. Sircar would take the opinion of the Advocate-General. That opinion was taken and it was in favour of Mr. Sircar. There was, however, no settlement and Mr. Sircar filed this suit before Mr. F. G. E. Piffard, who was the Deputy Magistrate, Munsiff and Sub-Registrar, against Mr. Ranken who was the Deputy Commissioner, Subordinate Judge and District Registrar, Darjeeling being a non-regulation district. On those facts the rule was issued on Mr. Ranken to show cause why the suit should not be transferred to the High Court. Mr. Buckland in applying for adjournment said that in the rule Mr. Ranken was never described as Chairman of the Darjeeling Municipality. His Lordship adjourned the hearing of the rule for a fortnight.

TELEGRAMS.

Case Against the Native Christians.

CALCUTTA, May 19. Joseph Nicholas and John Nicholas, two Native Christians, who were convicted yesterday, along with eight others, in the High Court Sessions of rioting were again put on the trial before the High Court Sessions, the first on a charge of murder, culpable homicide and grievous hurt, and the second for abetment of these offences. This case is a sequel to the tea shop affray between the Native Christians and the Mussalmans in which a Muslim named Samad was murdered. The first accused pleaded guilty to the charge of culpable homicide and the second to the abetment of grievous hurt and the Judge sentenced them to five and a half and one and a half years rigorous imprisonment respectively.

The Garden Reach Case.

CALCUTTA, May 19. In the Garden Reach dacoity case to-day a taxi-cab driver appeared and was cross-examined.

A Dacoity in a Shop Keeper's House.

CALCUTTA, May 19. The Alipore District Police are informed that a dacoity has been committed in the house of Dyal Chandra Halder a shop keeper of Jaittha Jaynagore on the night of the 18th instant. At midnight a gang of dacoits numbering about fifteen broke open the back door of the house. The shop keeper brother of Dyal, Swarnup Halder and his wife managed to escape with their valuables and took shelter in a neighbouring house. The dacoits after assaulting Dyal and his wife carried away valuables and some important documents.

A Six Chambered Revolver.

Found in a Tank.

CALCUTTA, May 20. The Alipore Police are making enquiries in connection with the finding of a six chambered loaded American revolver recently recovered from a tank at Budge Budge. It is believed that the weapon was thrown into the tank by the "Komagata Maru" rioters on their way to Calcutta.

Three Dacoities in three Months.

CALCUTTA, May 20. Another dacoity was committed in the house of Brojomohan Sircar of the village of Septan in Kurigram only one mile from the Police and Railway Stations. Some 20 dacoits raided the house and after assaulting the inmates decamped with Rs. 700. This is the third dacoity in the locality during the last three months.

The Pabna Dacoity.

An M. A. Student Arrested.

CALCUTTA, May 20. In connection with the Pabna Political Dacoity Ashutosh Lahiri residing in the M. A. Class Calcutta University College was arrested last evening at Bogra. This makes the sixth arrest in connection with that dacoity.

BOMBAY.

The London Chamber of Commerce

Examinations.

Small Percentage of Successes

Government Resolution.

BOMBAY, May 19. The Bombay Government Resolution published to-day on the London Chamber of Commerce Examinations held in Bombay states that the aggregate number of entries for the Senior and the Junior certificate examinations fell from 882 in 1914 and the number of successes from 299 to 298. The results show that a considerable number of students are permitted to appear for the examinations without adequate preparation. It is to be hoped that in future the officers of the institutions concerned will exercise greater discrimination in sending up candidates.

With regard to the proposal that a Government College of Commerce should in future be entrusted with the conduct of these examinations Government are of opinion that it is not at the present desirable that the college with its limited programme of work should undertake this additional duty. As regards the suggestion for the institution by Government of Local Examinations which should be held at the London Chamber of Commerce the Governor in Council concurs in the view expressed by the Director of Public Instruction that success in the examinations of the nature proposed would not carry the weight which at present attaches to the Certificates awarded by the Chamber.

English Mail Steamer.

BOMBAY, May 19. P. and O. Company's Mail Steamer the "Salsette" is expected to arrive in Bombay on Friday morning with the outward mail of the 1st May and 125 passengers. Mails and passengers will be landed at the Carnac Bunder. The "Salsette" will sail on Saturday with the homeward mail of the 22nd May. The mails and passengers will be embarked from the Carnac Bunder. This is the first time that the Carnac Bunder has been used for mail and the utilisation earlier than usual is further evidence of the general belief that the monsoon this year will commence earlier than usual.

BURMA.

Well Known Officers Wounded.

RANGOON, May 20. The names of the well known Officers in Burma who are amongst a list of wounded received yesterday, Lieut. W. B. Smith, Forester, a fine horseman, who won the National people's cup in Calcutta this year, and Lieut. G. D. Morgan, 2nd Lieut. East Surrey who was also a first class cricketer.

TELEGRAMS.

PUNJAB.

"at Home" to the chief Judge of Punjab.

LAHORE, May 19. To meet Sir Donald and Lady Johnston an "at Home" was given this evening by Mrs. Rambhaji Dutt Chaudhury at which a distinguished gathering was present. A similar party was given by the Hon'ble Sheriff on Monday last.

Multan Dacoities.

Special Tribunal Trials.

MULTAN, May 19. In the Kot Wasayawala case the Special Tribunal has framed charges against one accused for dacoity and mischief by fire, and discharged the remaining thirty-four. The defence will be heard on the 26th instant. The Basti Nauring case from Jhang begins on the 21st.

An Attempted Dacoity.

The trial is proceeding before the Additional District Magistrate, of nine men charged with attempted dacoity at Jassawala on the night of February 26th. The villagers were warned, and in the fight one dacoit was killed and one wounded. Of the 49 originally arrested forty were discharged and a further three were discharged to-day, when charges were framed against the rest.

SOUTH INDIA.

A Generous Contribution.

COOY, May 19.

His Excellency the Governor has received a telegram from Lord Inchcape announcing the intention of the British India Steam Navigation Company to subscribe Rs. 10,000 monthly to the Madras War Fund from now onwards. His Excellency has telegraphed to Lord Inchcape thanking Lord Inchcape and the British India Steam Navigation Company for this generous contribution.

Weather Report.

SIMLA, May 20.

Rainfall has been fairly widespread in Burma, Assam and Bengal. Numerous dust storms occurred in the United Provinces, central parts of the country and occasioned a few light showers. The chief amounts are:—Table Island 3 inches, Tongoo and Akyab 1½, Maymyo, Sibangar and Tezpur 1, Cherrapunji and Chittagong 1½, Narayanganj 3, Barisal 2, Coss Bazar 1, Nowgong 2. The temperature has fallen in the United Provinces but remains higher than usual in the extreme northwest.

FORECAST:—No great change.

LATEST TELEGRAMS.

[REUTER.]

Poisonous Gases.

To be used by the Allies.

LONDON, May 18.

6.50 P. M. In the House of Lords to-day Lord Kitchener announced that British and French Governments felt that troops must be adequately protected from poisonous gases by the employment of similar methods, thus removing the enormous and unjustifiable disadvantages which existed if we took no steps. Lord Kitchener called for three hundred thousand more recruits to form new armies.

The Parliamentary Crisis.

LONDON, May 18.

No statement was made in Parliament to-day but it is reported in the lobbies that the resignation of Lord Fisher has caused a crisis. The "Pall Mall Gazette" says that two masterful personalities have clashed at the Admiralty.

8.30 P. M.:—Persistent reports are current in the lobby that a Coalition Government is about to be formed. Three Unionist Leaders Conferred with Mr. Asquith, to-day. The exact allocation of offices is not mentioned but it is rumoured that Mr. Balfour, Mr. Bonar Law, Mr. Austen Chamberlain, Mr. F. E. Smith and Lord Derby will enter the Cabinet while Lord Haldane, Lord Beauchamp, Lord Lucas, Mr. Harcourt and Mr. Birrell will retire. It is understood that Lord Fisher has resigned and that Mr. Churchill will leave the Admiralty but will remain in the Cabinet. Mr. Balfour is mentioned as the First Lord.

కొండాపూరులోని చరిత్రానుములు.

కొండాపూరు అను గ్రామము పశ్చిమసూర్యక్షేత్రమున వున్నది. అబ్దుల్ కర్తబ్ గారకు యశ. ఇ. కొదిపేను దొరగారు ఈ ప్రాంతమున విచ్చేసి యహ్మద్ గుప్తానికితో నిండియున్న చరిత్రానుములను జూచి వానిని ఎటులవైతము రయతులకు విక్రయించి, సాగులొనికి తీసికొని రావలెనను కలంపును గలిగి యుండిరి. 1912-వ సం॥ రము నాటి దొరగారు ఈ భూములకు కేటముపాటు చేయించి, రయతులకు ఇచ్చివేసిరి. మరుచటి వత్సరమునందు, భూములను జూడకలెనని యభిలాషగలిగి, తిరిగి యగ్రామమునకు విచ్చేసి యాభూములను గురించి ఈ దొరకు వ్రాసినరీతిని కింద గాన, వారి రిపోర్టునందు వ్రాసిరి:—

“సముద్రపునీరు భూములలోకి జొరబడకుండుట

కొరకు, రయతులు, భూములను ఎత్తవ నుట్టిగట్లను వేసి, మట్టిగట్లు : బంక-చోట్ల, గాలితో కట్టడములు కట్టి, అనవరతుగ చోట్ల మాత్రము నీరు క్రిందపోవుటకు మార్గము బంపిరి. ఇదియే యారయతులు మొదటజేయ నుద్దేశించినపని లేనవాత వారు భూములను ఎత్తుజేయుటకొరకు నిశ్చయించుకొనిరి. పడనవిడ వారు సముద్రపు ఇసుకను దీసికొని వచ్చి తిరిగి మట్టును వచ్చురీతు అయిసుకను సమముగా బోయుట మొదలు పెట్టిరి. అటులవెత్తుగా పోయ బడిన యసుకవినాడ, నదులనుండి త్రవ్విన నీ కొని రా బడిన మట్టి దిట్టుగా పోయబడెను. ఈపనియంతయు వారు వేదికలయందుచేసి, వర్షాకాలము వచ్చువరకు వేదియుండిరి. మొదటిరేవు ములు గురియుకాలము గనిపెట్టి, యావన్న పునీరును ఆవలబోకుండ మార్గములను గట్టిపెట్టి, నెలవరకు నందు నిలువయుంచి, తరువాత ఉదలి వేసిరి. అటుపైని ఆభూముల యందు ముకుకరకును, చనిటిభూములలో పెరుగుననియు నైన “కగ్గుపెట్టు” యను ధాన్యమును పెనజల్లిరి. అట్లుచల్లబడిన పప్పులన్నియు మొలచి, వర్షములు వచ్చెయున్నంత కాలము మొలకలు బాగుగా నెదిగి యితరచేలకంటె బాగుగా గాన్నించినవి. కాని చేను యానలుకు నిన్నుగానున్న కాలమునందు, వర్షములు వచ్చెయుట మానినవి. అంతవలన ఆచేలన్నియు కాల్చిపెట్టుగా మారిపోయినవి. దీనికి కారణము వర్షములు గరియున్నంత కాలము ఆభూములయందున్న చనిటియు వర్ష ఆంతయు కరిగిపోయి యుండుటవలన, వానియందుండు జబ్బు గుణములు కనుపింపజేయ గలిగినంత తక్కినవి గలిగియుండలేదు. వర్షములు మారినచోడనే చవుడు ఆంతయు భూమినిద నిలిచియుండి పోవుటవలన అసమయందు చేలకు జబ్బుగుణములు గాన్నించి యెండిపోయినవి.

మొదటిసంవత్సరమునందు మనరయతులు ఇటువంటి భూములలో గడ్డిప మొలపించుటకే యెంతో ప్రయాసపడుచున్నప్పుడు అచ్చట సస్యముల నింతవరకు తీసికొనవచ్చుట ఆత్యంతకరుణ పనియగుట యబ్బురముగాదు. ఆదియు నంగాక, యటులజేయుటవలన భూమియందున్న చవుడునగును చకకుపోయి, మరుచటి సంవత్సరము మంచింటును పండింప గలుగునటుకు సందియును లేదు. తరువాత వారు యాపాలములయందున్న నీటిని క్రిందివదలివేసి యాగడ్డిని అందుననే త్రొక్కివేసిరి. ఇదివిధమున వారు ఈ సంవత్సరమునూడలేయుటకు నిశ్చయించుకొనిరి.

ఈ భూముల సమీపముననే, యటుల బాగుజేయుచేసిన భూములయందు ఇరువదియైదు సంవత్సరముల క్రిందట కొబ్బరిచెట్లు ప్రాతపడి యంతవరకు బాగుగనే పెరిగినవిగాని యుర్వక ఫలిండుటలేదు ఈ చెట్లవేళ్లు మంచినీళ్ల ప్రవాహము భూమియందు నున్నంతవరకు బాగుగా వ్యాపించి, యున్ననీరు తిగిలిగవెంటనే వ్యాపించుటమానినవి. యని యన్నోటిజలము చెప్పవచ్చును. అట్టిసముద్ర తీరములయందు ఇటువంటి చనిటి పాలములయందు వని వేసిన కొలదికాలములో భూమి బాగుపడుటయే గాక, పంటలుగూడ మంచి విలభించును. కావున మనరయతులగూడ ఈ మర్మములను గ్రహించి యెట్టిభూములను ద్వరలో బాగుచేసి కొనెదరుగాక. తాల్లూరి. లక్ష్మీవతి.

పార్లమెంటునభి

కివనగారు చెప్పినసంగతులు.

లండను మే 19:— ప్రభువుసభలో వేడు కిదినకు ప్రభుగారిట్లు తెలియజేసిరి:—జర్మనులు మనవేలవై విష వాయువులను ప్రయోగించి వచ్చును కలిగించుచున్నారు. కావున అందులకు అట్టిసాధనముల చేయననుకూడవలంభింపవలయును. అట్లు అవలంబింపక పోవుటచేత ప్రస్తుతమున్న అన్యాయకరమగు దానణిని మనము క్షిప్రముగ తొలగింప వలయునని అంగపగాను దొరకెనమువారు, తలంచుచున్నారు. గ్రొత్తపెన్యములను ఏర్పాటుచేయుటకొరకు కి లక్షల మంది కావలసియున్నారు.

ఫిమరుప్రభువు రాజీనామా.

లండను మే 19:— ఫిమరు ప్రభువుగారి రాజీనామా గురించి, పార్లమెంటు సభలో వేడుకలు చెప్పబడలేదు. కాని వీరు రాజీనామా యిచ్చుటవలన గొప్ప విషమసంధి యేర్పడినదని సభ్యులలో వదలి పుట్టికది. వాకాదళ్ల పరిపాలన విషయమున, ఇద్దరు ధీమంతులకు అభిప్రాయభేదములు కలుగుటయే దీనికి కారణమని పాటుమాలు గజెట్టుపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

సమస్యను పరిష్కరించుటకు ప్రయత్నించుటకు నోచువచ్చును. (సమస్యను పరిష్కరించుటకు ప్రయత్నించుటకు నోచువచ్చును.)

అమృతాంజనము

నొప్పులకు పరమామృతము.

లోక ప్రఖ్యాతి మైన ముంగు.
ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము.
సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

శిలనొప్పులు, వాయువు నొప్పులు, పార్శ్వపు
నొప్పులు, కీళ్లపోట్లు, పక్షవాతము, వాపులు,
గాయములు, పుండ్లు, దగ్గు వీని కన్నిటికి
అమృతమువంటిది. సువాసనగలిగియుండును.
చర్మముపైన రాచిన లోపలికి వ్యాపించి
లోకలి నొప్పులు పలుతము పోగలవు.
దీనిని విదేశములలోగూడ వాడుచున్నాడు.
పంచభూషణి చూచిగొనిన మోక్షము గలుగదు.
అమృతాంజనమునకు సాటి వేరు లేదు.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫేరిరోస్ట్ర, బొంబాయి లేక, 6, తంబుస్వేటి వీధి, మదరాసు.

వనోపధి సార్వాపరిలా

ఇది వేదానుబంధములకు సత్తులగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కీళ్లపోట్లు, పాతవాయువుపోట్లు
రసపట్టు, రక్తవికారములను గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన వయచును. ఇదిచర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. వాడితంతు
పులకు పుట్టినగలిగించును. శత్రువును శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నుకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు
సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగువడును

కష్టమందు:—ఇది చర్మమును పూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతమధువల్లి (తాగు
మందు) నాగవల్లితైలము పైపూతకు మందు. ఈరెండుకలిసి నెలరోజుకు సరిపోవుమందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, ౧౪౪. ఫననవాడి, నం. ౨. బొంబాయి.

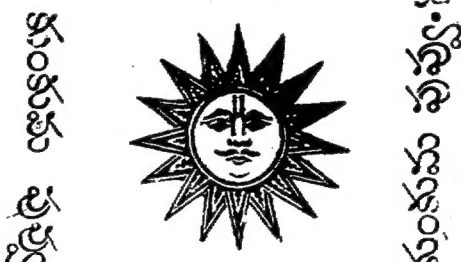
Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

శుక్లనష్టము

గుణమీయనిచో
సాము తిరుగ నీయబడును.
100 మూత్రము గల సీసా గు. 2-0-0.
రోగ్యులకు వయిరా ప్రత్యేకము.
పెద్దవయిన ముగ్ధులకు ముంకను కలవు.
కెల్లాగు ఉచితముగా పంపబడును.

టవరు అండ్ కో.,
(1-12-14) ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

కుంకుమ పువ్వు

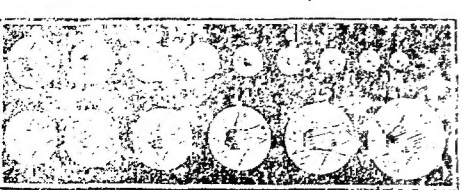
స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమా
ర్గును గమనింపుడు. కరస్పాండ్ల మొదలగునవి
ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ,
21, హమ్మంపేట, బొంబాయి.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ

షరాపు వర్తకులు, మదరాసు ఈస్టు.
లింఠి విలాసము:— “ఉమ్మడియాక్”

ఇందుక్రింద కనుపరచివేట్టి ఇతరమైనట్టిన్ని
బాగావైజాలకు తగుమైనటుల ఇమిడివకో కేంపు
లున్న వైక్రాంతములు వైక్రా కమలములున్న
బేడకాసులు అణకాసులున్న బుగారపు నగలు
న్న పైరాకొగల నగలున్న కావ: సినవారు మా
కాటలాగులకు తెప్పించుకొని ధరలను తెలుసుకొని
మాకు ఆర్డరు పంపుమనవి ప్రార్థించుచున్నాము.

జీర్ణరసాయనము:— ఈమాత్రలను సేవించుట
వలన అన్నము పచనమగును, జీర్ణకోశము బాగు
ప. సరస్రావము క్రమముగ గ:గును. మలబద్ధ
ము మానును. 25మా శిల డబ్బి 1.కి వెల 1-4-0.
అమృతాంజనము డిపో, చెన్నపురి.

మాధుర్యమునకు పూచీపడగలము

స్వచ్ఛమాను, సజాతీయమునగు, శ్వేత
ఖర్బూజా, మామిడిపండ్లు, ప్రసిద్ధికెక్కిన నూ
లక్ష్మీపట్టణమందలి “అవుడ్ సీడ్ ప్లాంట్” వారివద్ద
బజారుధరంకేనాగకును. మంచివితనములు
దొరకును. అన్నిరకముల మొక్కలు
సప్లయచేయబడును. కొల్లా ౬ ఉచితము
కావలసినవారు ఇంగ్లీషుభాషలో ఉచితముగా గల
వారికి వ్రాసుకోవడి.—SUPERINTENDENT,
Oudh Seed Stores, Lucknow.

సర్వజీవన్.

భాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి తల్లి.
ఇది సంజీవికంటి ఒక వసమూలిక. ఇది మే మన పూర్వి
కుల ఆతిరహస్యపు ఔషధము. దీనివైభావము కనుగొన
గలమునన్న రాత్రి పగుండబోవు సమయమున పుచ్చు
కొనిన కొన్ని నిమిషములలో దానివైభావము కనపడును. మూత్ర
దాగ్ధములకు సంభవించేది అనేక వ్యాధులను పోగొట్టుటలో
రాజువంటిది. గక్తమును శుభ్రపరచి నరములకు పటుత్వమును,
దేహమునకు బలమును కాలినిచ్చును. 20 విధములగు
మేహములను మొదలంట నాశము చేయుటలో సంజీవికం
టిది “సర్వజీవన్” ఇది శ్రీమతి పురుషులు బాలురు వృద్ధులు
అందరూ నుపయోగించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల
వృద్ధాప్యము నశించి మిగుల బలమును ఆయుర్యవృద్ధియు
కలుగును. వెల డబ్బు 1-కి 2-0-0 పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

ప్రాథెనరు జి. యస్. నాయుడు,
(1-5-15) కలియుగ భీమ.
ఒంగోలు, గుంటూరు జిల్లా.

గొప్ప అనుభవముగల వైద్యులచే కనిపెట్టబడింది. ఇది
చిరకాలము దేహములో యిమిడిన, గ్రంధి, గండముల రోగ
ములు, కరిమేహము, మేహపట్టు, మేహకాక, అజీర్ణము,
క్షయము, మేహరణములు, గర్భరణములు, ఆరంభదశలో
నుండు ఏనుకాణ, కుష్మమ: మొదలైన వ్యాధులను సమీక
ముగ తుదర్చును. ఈమందు పుచ్చుకొన వారికి బలవృద్ధిగాను
వేరే “ట్రూన్” పనిలేదు. ఇదియే “ట్రూన్” పనిగూడ
జేయును. ఈమందును 40 రోజులు సేవించిన తామ్ర పిష్టముంత
పనిజేయును. 20 మూత్రల బుడ్డి 1-6-0 ప్యాకింగు వి. పి.
40 , 2-8-0 }
ఆరంభరణములకువైభూతమందు 0-8-0 } ప్రత్యేకము.

బెన్సర్ కె ఎంపొరియం,
6. తిరువత్తూరు హైరోస్ట్ర, మదరాసు.

త్రికాలదర్శన అద్దము

మిత భూత, భవిష్యత్వర్తమానముల నెరుంగ కోరిక
గలచేసి మాకు వ్రాయండి. త్రికాలఫలము ల య నిరియొక్క
టియే మార్గము. ఈ అగ్రతమనకయి యోగ్యతాశ్రమములు
మాకు వచ్చియున్నవి. శ్రీమతి, పురుషులు, బిడ్డలు దీనియందు
నమ్మకముగలవారందరూ వారియూహలను, తత్ఫలితములను
తెలిసికొగలరు. దూరదేశములను మీ బంధువుల స్నేహి
తుల యోగక్షేమములు, యుద్ధసమాచారములు, వర్తకమున
లాభ:ష్టములు, వస్తువులధరలు, పక్షిక్షా ఫలితములు, ఉద్యోగము
మొదలగు ప్రశ్నలను మా అద్దము తృప్తికరముగ జవాబు
ఇచ్చును. వేద్ద చక్కని సీమ అద్దము 6 0 0
సీమ అద్దము 5 9 0
సామాన్య అద్దము 2 9 0

ఉత్తరములు ఆంగ్లేయభాషలో వ్రాయవలెను.
ఆపాఖ్యాని వాగ్భీజీ ఫకైర్,
కరంసాద్, ఆనందగూహా, కైరాజిల్లా
Ashathai Vagbhijee Patel, Karamsad.
Via Anand. Kairy Distit c

ధరలేదు. దేశ హితము పోషింపబడును.
ఉచితము! ఆయుర్యేదము. ఉచితము!!
ఆగ్రవైద్యవిషయమందైన ఆయుర్యేదపద్ధతులయం
దును మనకగల. అనభవముగల్గ నేకరింపబడిన వైద్యరహా
స్యభరితమైన వైద్యవిద్య
అను పుస్తకము కొనుగోని ధగగాని పోస్టేజీగాని లేక
ఉచితముగా పంపబడును:— ఆగ్రవైద్య నారాయణజీతేశ్వరజీ
20 చివాబజార్, మద్రాసు.

ఆరోగ్యవర్ధకజీవన్.

ఈలేవ్యామము, లేవ్యక 22 రోజులు
భుజించివారకి, పట్టులకు కలిగినట్టి
కిండ్లను, గుట్టములు నడిచెట్టు నడకను,
కింహమునకు కలిగియుండు బలమును
కింహ శక్తియును. చెడురక్తమును శుద్ధి
పఱచి మంచిరక్తమును అధికరించును.
40 గుహాయలయెట్లు గు 5-0-0.
ఆర్. వి. పండిట్ అండ్ కంపెనీ లి, బందరువీధి, మద్రాసు.

